

Sprawozdanie roczne za rok 2018 z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	2014PL16M2OP014
Nazwa programu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 - 2020 (RPO WiM 2014-2020)
Wersja	2018.1
Rok sprawozdawczy	2018
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	19.06.2019 r.

Informacje finansowe podane w sprawozdaniu zostały przeliczone według kursu Europejskiego Banku Centralnego z dnia 28.12.2018r. (1 euro = 4,3028 zł).

SPIS TREŚCI

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA	1
WYKAZ SKRÓTÓW	5
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	7
2.1. Analiza postępu finansowego i rzeczowego	7
2.2. Informacje na temat IF.....	8
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	9
3.1 Przegląd wdrażania	9
3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	17
3.2.1 Tabela 1: Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego).....	17
3.2.2 Tabela 2A: Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (z podziałem na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu).....	17
3.2.3 Tabela 2C: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (w stosownych przypadkach według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu).....	17
3.2.4 Tabela 3A: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorię regionu dla EFRR).....	18
3.2.5 Tabela 3B: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego.....	18
3.2.6 Tabela 4A: Wspólne wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu).....	18
3.2.7 Tabela 4B: Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu).....	18
3.3 Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	18
3.3.1 Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania	18
3.4 Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	18
3.4.1 Tabela 6: Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu	18
3.4.2 Tabela 7: Podział zbiorczych danych finansowych według kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności.....	18
3.4.3 Tabela 8: Wykorzystanie finansowania krzyżowego	18

3.4.4	Tabela 9: Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem	18
3.4.5	Tabela 10: Wydatki poniesione poza terytorium Unii (EFS)	18
4.	PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	19
5.	INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)	20
6.	KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	21
a)	Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania	21
b)	Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych	23
7.	STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	24
8.	SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	24
9.	DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	24
10.	POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	24
10.1	Duże projekty	24
10.2	Wspólne plany działania	24
11.	OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	24
11.1	Informacje przedstawione w części A sprawozdania oraz realizacja celów programu	24
11.2	Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji	61
11.3	Zrównoważony rozwój	62
11.4	Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu	63
11.5	Rola partnerów we wdrażaniu programu	63
12.	OBOWIAZKOWE INFORMACJE I OCENA (art. 111 ust. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	64
12.1	Postęp w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji	64
12.2	Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji	66

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	68
14. INFORMACJE DODATKOWE (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g), h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	69
14.1 Zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego.....	69
14.2 Zwiększenie zdolności zarządzania	70
14.3 Przedsięwzięcia międzyregionalne i transnarodowe.....	71
14.4 Strategie makroregionalne i strategie morskie	71
14.5 Innowacje społeczne.....	73
14.6 Ubóstwo	73
15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU (art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	75
16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)	75
17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA – RAMY WYKONANIA (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	79
18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)	80
19. ZAŁĄCZNIKI	80
19.1 Załącznik nr 1 - Streszczenie podawane do publicznej wiadomości.....	80
19.2 Załącznik nr 2 - Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych	80
19.3 Załączniki nr 3-15 - Tabele postępu rzeczowego i finansowego.....	80
19.4 Załącznik nr 16 – Zestawienie zrealizowanych badań ewaluacyjnych.....	81
19.5 Załącznik nr 17 – Zestawienie badań ewaluacyjnych ujętych w Planie ewaluacji RPO WiM 2014-2020	81

WYKAZ SKRÓTÓW

B+R	Badania i Rozwój
CT	Cel tematyczny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EPC	Ekwiwalent pełnego czasu pracy
FE	Fundusze Europejskie
IF	Instrument Finansowy
IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ	Instytucja Zarządzająca
JST	Jednostki samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KOP	Komisja Oceny Projektów
KPO	Krajowy Program Operacyjny
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
OSI	Obszary Strategicznej Interwencji
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PI	Priorytet Inwestycyjny
PIFE	Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PKP PLK S.A.	Polskie Koleje Państwowe Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna
RPO WiM 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPW	Roczne Plany Wdrażania
SL2014	Aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego
SUE RMB	Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowej
TIK	Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
UE	Unia Europejska
UMD	Umowa o Dofinansowanie
US	Urząd Skarbowy

WND	Wniosek o Dofinansowanie
WNP	Wniosek o Płatność
Zarząd WWM	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

2.1. Analiza postępu finansowego i rzeczowego

Od początku wdrażania RPO WiM:

- Ocenę formalną pozytywnie przeszło 4 926 wniosków o dofinansowanie o wartości **2 379 978 346 €**, w tym dofinansowanie UE 1 695 703 347 € (w 2018 r. nastąpił wzrost o 1 740 wniosków o wartości UE 486 099 152 €).
- Podpisano 2 471 umów oraz wydano 34 decyzji o wartości 1 442 762 181 €, w tym dofinansowanie UE **1 022 747 387 €** (w 2018 r. nastąpił wzrost o 1 075 umów oraz o 7 decyzji o wartości UE 368 060 488 €), co stanowi **59,2% alokacji RPO WiM**. W ramach:
  - EFRR – 1 441 umowy o wartości dofinansowania UE 747 231 558 € (co stanowi **60,2% alokacji EFRR**),
  - EFS – 1 030 umowy oraz 34 decyzji o wartości dofinansowania UE 275 515 829 € (co stanowi **56,7% alokacji EFS**).
- Zatwierdzono wnioski o płatność o wartości dofinansowania UE **287 834 013 €** (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 182 201 113 €), co stanowi **16,7% alokacji RPO WiM**. W ramach:
  - EFRR – 158 387 839 € wkładu UE (co stanowi 12,8% alokacji EFRR),
  - EFS – 129 446 174 € wkładu UE (co stanowi 26,6% alokacji EFS).
- KE przedłożono do certyfikacji 355 549 877 € wydatków kwalifikowalnych, w tym **302 217 395 € wkładu unijnego**, co stanowi **17,5% alokacji RPO WiM**. W ramach:
  - EFRR – 177 241 446 € wkładu UE (co stanowi 14,3% alokacji EFRR),
  - EFS – 124 975 949 € wkładu UE (co stanowi 25,7% alokacji EFS).

Głównymi beneficjentami wsparcia były *jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne* – **48,2%** wartości dofinansowania UE podpisanych umów. Poza tym, wsparcie UE trafiło do *przedsiębiorstw* – **21,6%**, *fundacji i stowarzyszeń* – **12,4%**, *państwowych jednostek organizacyjnych* – **6,2%**. Udział pozostałych rodzajów beneficjentów nie przekracza 4 p.p.

Pod względem sektorów gospodarki najwięcej środków skierowanych zostało do *administracji publicznej* – **15,3%** wartości dofinansowania UE podpisanych umów, *edukacji* – **13,7%**, *transportu* – **11,8%**, *działalności finansowej i ubezpieczeniowej* – **5,8%**, *oraz opieki zdrowotnej* – **5,5%**. Udział pozostałych sektorów gospodarki w łącznej wartości dofinansowania UE podpisanych umów nie przekracza 5 p.p.

Rozkład przestrzenny udzielonego wsparcia (z wyłączeniem projektów osi Pomoc techniczna oraz realizowanych z wykorzystaniem instrumentów finansowych) pokazuje, że największa wartość środków UE trafia do podregionu olsztyńskiego (ok. **45,4%** łącznej kontraktacji środków UE). W podregionie elbląskim wartość środków UE w realizowanych projektach wynosi ok. **36,5%** łącznej kontraktacji środków UE, a w podregionie ełckim – **18,1%**. W ujęciu powiatowym wsparcie trafiło do każdego powiatu województwa, z czego najwięcej środków otrzymało m. Olsztyn – **13,7%**, p. olsztyński – **10,7%** oraz p. braniewski – **9,4%**.

Wartość dofinansowania UE udzielonego wsparcia:

- na obszarach wiejskich wynosi **185 951 286 €**, co stanowi ok. **18,2%** wartości wszystkich projektów oraz ok. **10,8%** alokacji RPO WiM,

- w formule ZIT wyniosła **42 059 089 €**, co stanowi **71,8%** alokacji UE instrumentu.
- w formule ZIT'' wyniosła **42 361 868 €**, co stanowi **77,3%** alokacji UE instrumentu.

W 2018r. IZ podejmowała działania, aby w jak największym stopniu zakontraktować środki RPO WiM. O ich skuteczności świadczy stan realizacji Programu na koniec 2018r. Wartość podpisanych umów o dofinansowanie osiągnęła poziom 59,2% alokacji Programu, z czego aż 21,3 p.p. zrealizowane zostało w roku 2018. Jest to jeden z największych przyrostów kontraktacji z wszystkich regionalnych programów operacyjnych, dzięki czemu RPO WiM zbliża się do średniego poziomu 16 RPO.

Rok 2018r. był pierwszym rokiem, w którym powinny nastąpić pierwsze znaczące płatności na rzecz beneficjentów oraz ich certyfikacja do Komisji Europejskiej. Zgodnie z tzw. „zasadą n+3” na koniec 2018r. certyfikacja RPO WiM powinna wynieść 13,8% alokacji Programu. Osiągnięta wartość to ponad 302 mln € wkładu unijnego, co stanowi 17,5% alokacji RPO WiM 2014-2020, a więc znacznie powyżej wymaganego poziomu. Biorąc pod uwagę aktualną wartość certyfikacji środków oraz harmonogram realizacji zakontraktowanych projektów, Instytucja Zarządzająca nie identyfikuje żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu wynikającego z „zasady n+3” w kolejnym roku, tj. 2019.

Pozytywnym aspektem wdrażania RPO WiM 2014-2020 jest prawidłowy postęp w realizacji ram wykonania. Na 42 wskaźniki ram wykonania, 41 osiągnęło swoje cele pośrednie na rok 2018. Pokazuje to, iż w odpowiedni sposób zostały zaplanowane oraz przeprowadzone nabory wniosków o dofinansowanie. Celu na rok 2018 nie udało się osiągnąć jedynie w przypadku jednego wskaźnika, tj. wskaźnika finansowego w osi priorytetowej *Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów*. Spowodowały to czynniki niezależne od IZ RPO WiM, o czym szerzej mowa w rozdziale 17 Sprawozdania.

Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników, w sprawozdaniu wykorzystano również operacje zrealizowane częściowo (zarówno dla EFRR jak i EFS).

2.2. Informacje na temat IF

Na instrumenty finansowe przeznaczono w Programie kwotę **60 187 500 €**. Wsparcie przy ich wykorzystaniu udzielane jest w ramach PI 3a oraz 3c. Zgodnie ze *Strategią inwestycyjną instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020*, zaktualizowaną 27 listopada 2018 r., wdrażane są następujące instrumenty:

1. Pożyczka rozwojowa, alokacja 7 840 640 €, skierowana do przedsiębiorstw w początkowej fazie rozwoju, przeznaczona na przedsięwzięcia łączące wydatki inwestycyjne i obrotowe.
2. Pożyczka inwestycyjna z premią, alokacja 40 377 500 €.
3. Poręczenie, alokacja 8 497 500 €, przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, z możliwością subsydiowania odsetek w projektach o dużym potencjale rozwojowym dla regionu.
4. Wejścia kapitałowe, alokacja 3 471 860 €, finansowanie przedsięwzięć w zamian za udziały w przedsiębiorstwie.

Wsparcie w ramach IF kierowane jest do MŚP z województwa warmińsko-mazurskiego.

W dniu 29 maja 2017 r. podpisana została umowa pomiędzy Samorządem Województwa a Bankiem Gospodarstwa Krajowego powierzająca Bankowi rolę Menadżera Funduszu Funduszy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Szczegółowe sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych, zgodne z art. 46 rozporządzenia UE nr 1303/2013, znajduje się w załączniku nr 2 do niniejszego Sprawozdania.

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1 Przegląd wdrażania

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
1.	Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> Ocenę formalną pozytywnie przeszło 951 WND o wartości 418 842 849 €, w tym 218 114 308 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 533 WND o wartości 40 394 712 € EFRR). Podpisano 461 UMD o wartości 318 386 188 €, w tym 189 699 413 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 286 UMD o wartości 60 348 578 € EFRR), co stanowi 59,2% alokacji osi. Zatwierdzono WNP o wartości 33 637 475 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost wydatkowania o 15 518 940 € EFRR), co stanowi 10,5% alokacji osi. KE przedłożono do certyfikacji 48 343 273 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 41 091 782 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 22 342 360 € EFRR), co stanowi 12,8% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie otrzymało 1 905 przedsiębiorstw, o 681,10 EPC (ekwiwalent pełnego czasu pracy) wzrosło zatrudnienie we wspartych przedsiębiorstwach, 171 przedsiębiorstw wprowadzi produkty nowe dla rynku, 26 przedsiębiorstw nawiąże współpracę z ośrodkami badawczymi, 163 naukowców pracować będzie w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej, przygotowanych zostanie 82,74 ha terenów inwestycyjnych, wsparcie w zakresie profesjonalizacji usług otrzymało 17 instytucji otoczenia biznesu. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
2.	Kadry dla gospodarki	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> Ocenę formalną pozytywnie przeszło 998 WND o wartości 258 356 995 €, w tym 215 951 598 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost o 350 WND o wartości 47 603 072 € EFS). Podpisano 513 UMD o wartości 103 584 496 €, w tym 88 003 653 € EFS

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		<p>(w 2018 r. nastąpił wzrost o 224 UMD o wartości 31 363 197 € EFS), co stanowi 74,3% alokacji osi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zatwierdzono WNP o wartości 31 219 325 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 23 353 007 € EFS), co stanowi 26,4% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 34 973 638 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 29 727 592 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 22 228 034 € EFS), co stanowi 25,1% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparciem objętych zostało 51 051 osób, – w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych wsparcie otrzymało 11 497 uczniów, – w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego wsparciem objęto 3 017 nauczycieli, <p>w rezultacie czego, po zakończeniu udziału w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikacje uzyskały 554 osoby, – 749 osób podjęło kształcenie lub szkolenie, – 9 860 uczniów nabyło kompetencje kluczowe, – 1 878 nauczycieli uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p> <p>Wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego <i>Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu</i> wyliczono z wykorzystaniem następujących prób badawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – PI 10i – 804 osób z populacji 3 268 osób, – PI 10iii – 541 osób z populacji 1 428 osób, – PI 10iv – 577 osób z populacji 1 108 osób. <p>Wartości pozostałych wskaźników rezultatu długoterminowego wyliczone zostały na całej populacji.</p>
3.	Cyfrowy region	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 192 WND o wartości 106 489 885 €, w tym 85 803 584 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 30 WND o wartości 8 243 134 € EFRR). – Podpisano 131 UMD o wartości 65 155 402 €, w tym 52 537 028 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 47 UMD o wartości 12 650 405 € EFRR), co stanowi 69,1% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 6 290 283 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 6 264 249 € EFRR), co stanowi 8,3% alokacji osi.

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		<ul style="list-style-type: none"> – KE przedłożono do certyfikacji 7 436 667 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 6 321 167 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 6 295 459 € EFRR), co stanowi 8,3% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – on-line udostępnionych zostanie 1 884 usług publicznych, – informacje sektora publicznego on-line udostępniać będzie 120 podmiotów, – 120 151 osób korzystać będzie z usług publicznych udostępnionych on-line, – zdigitalizowanych zostanie 2 526 297 dokumentów zawierających informacje sektora publicznego. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
4.	Efektywność energetyczna	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 1 026 WND o wartości 398 367 349 €, w tym 242 477 048 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 392 WND o wartości 59 084 455 € EFRR). – Podpisano 446 UMD o wartości 193 284 981 €, w tym 120 310 077 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 192 UMD o wartości 33 101 572 € EFRR), co stanowi 45,3% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 36 907 774 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 28 293 446 € EFRR), co stanowi 13,9% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 46 780 999 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 39 763 849 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 30 601 017 € EFRR), co stanowi 15% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie otrzyma 448 jednostek wytwarzania energii z OZE, – zdolność wytwarzania energii odnawialnej wzrosła o 116,91 MW, – zmodernizowanych energetycznie zostanie 266 budynków, – lepszą klasę zużycia energii będzie miało 2 913 gospodarstw domowych, – nastąpi spadek emisji gazów cieplarnianych o 186 195,07 ton równoważnika CO₂, – wsparcie otrzymały 54 przedsiębiorstwa, – wybudowanych lub przebudowanych zostanie 100,46 km linii komunikacji miejskiej, – zakupionych zostanie 44 jednostki taboru pasażerskiego dla komunikacji miejskiej.

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.
5.	Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 131 WND o wartości 79 518 623 €, w tym 54 552 305 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 38 WND o wartości 24 581 315 € EFRR). – Podpisano 64 UMD o wartości 53 611 637 €, w tym 35 697 324 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 43 UMD o wartości 23 809 427 € EFRR), co stanowi 33,9% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 4 559 982 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 2 829 274 € EFRR), co stanowi 4,3% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 5 424 429 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 4 610 765 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 2 906 551 € EFRR), co stanowi 4,4% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie otrzymały 3 punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, – powstaną 4 nowe zakłady zagospodarowania odpadami, – wybudowanych lub zmodernizowanych zostanie 17,45 km kanalizacji sanitarnej, – z ulepszanego oczyszczania ścieków skorzysta 30 508 osób, – wybudowanych lub zmodernizowanych zostanie 21,51 km sieci wodociągowej, – z ulepszanego zaopatrzenia w wodę skorzysta 24 206 osób, – 42 jednostki służb ratowniczych zostało wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof, – w celu uzyskania lepszego statusu ochrony przyrody wsparciem objęto 14 522 hektary powierzchni siedlisk. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
6.	Kultura i dziedzictwo	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 181 WND o wartości 209 209 345 €, w tym 154 890 124 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 73 WND o wartości 49 779 661 € EFRR). – Podpisano 128 UMD o wartości 158 724 180 €, w tym 114 248 855 € EFRR

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		<p>(w 2018r. nastąpił wzrost o 55 UMD o wartości 36 286 104 € EFRR), co stanowi 87,2% alokacji osi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zatwierdzono WNP o wartości 22 986 722 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost wydatkowania o 14 967 090 € EFRR), co stanowi 17,6% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 28 386 476 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 24 128 505 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 15 927 735 € EFRR), co stanowi 18,4% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie otrzymały 23 instytucje kultury, – nastąpi 3 268 610 odwiedzin wspartych obiektów dziedzictwa kulturowego i naturalnego, – wsparcie otrzymało 10 jednostek infrastruktury uzdrowiskowej, – wybudowanych zostanie 375,37 km tras rowerowych, – wybudowanych lub zmodernizowanych zostanie 11,96 km wodnych szlaków turystycznych. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
7.	Infrastruktura transportowa	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 21 WND o wartości 275 376 073 €, w tym 220 414 504 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 9 WND o wartości 152 821 372 € EFRR). – Podpisano 16 UMD o wartości 162 717 051 €, w tym 126 177 803 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost o 6 UMD o wartości 94 073 409 € EFRR), co stanowi 63,5% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 24 198 034 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 13 095 747 € EFRR), co stanowi 12,2% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 34 076 253 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 28 964 815 € EFRR (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 16 222 030 € EFRR), co stanowi 14,6% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybudowanych zostanie 22,56 km nowych dróg, – przebudowie lub modernizacji podlegać będzie 124 km dróg, – zakupiono 1 pojazd kolejowy. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.
8.	Obszary wymagające rewitalizacji	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszły 104 WND o wartości 103 926 236 €, w tym 76 246 573 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 40 WND o wartości 34 594 681 € EFRR). – Podpisano 74 UMD o wartości 74 179 686 €, w tym 48 540 058 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 17 UMD o wartości 15 961 998 € EFRR), co stanowi 74,9% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 16 722 783 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost wydatkowania o 14 126 136 € EFRR), co stanowi 25,8% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 21 961 641 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 18 667 395 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 15 813 174 € EFRR), co stanowi 28,8% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na obszarach miejskich rewitalizacji podlegać będzie 596 922,79 m² otwartej przestrzeni, – na rewitalizowanych obszarach wybudowanych lub wyremontowanych zostanie 136 obiektów, – 455 581 osób korzystać będzie ze zrewitalizowanych budynków i obszarów. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
9.	Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 170 WND o wartości 120 951 826 €, w tym 82 998 231 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 14 WND o wartości 7 587 739 € EFRR). – Podpisano 121 UMD o wartości 92 173 862 €, w tym 60 020 999 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost o 17 UMD o wartości 12 371 231 € EFRR), co stanowi 74,7% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 13 084 786 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost wydatkowania o 9 995 301 € EFRR), co stanowi 16,3% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 16 109 609 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 13 693 168 € EFRR (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 10 527 713 € EFRR), co stanowi 17% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		<p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie otrzymały 33 podmioty lecznicze, – ulepszonymi usługami zdrowotnymi objętych zostanie 2 595 166 osób, – przebudowanych zostanie 36 obiektów, w którym realizowane będą usługi aktywizacji społeczno-zawodowej, – wsparcie otrzymały 3 obiekty infrastruktury szkół wyższych, – wsparcie otrzymało 10 obiektów infrastruktury przedszkolnej, – wsparcie otrzymało 60 obiektów infrastruktury edukacji ogólnej, – wsparcie otrzymało 8 obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego, – 24 174 miejsc w obiektach edukacyjnych objętych zostało wsparciem. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>
10.	Regionalny rynek pracy	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 531 WND o wartości 217 305 437 €, w tym 183 749 504 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost o 128 WND o wartości 26 014 961 € EFS). – Podpisano 244 UMD o wartości 114 230 389 €, w tym 96 842 522 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost o 69 UMD o wartości 22 021 242 € EFS), co stanowi 56,1% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 60 958 678 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost wydatkowania o 29 729 786 € EFS), co stanowi 35,3% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 69 953 897 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 59 460 812 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost certyfikacji o 29 261 514 € EFS), co stanowi 34,4% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparciem objętych zostało 38 726 osób, – 2 325 osób otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej, <p>w rezultacie czego, po zakończeniu udziału w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje 14 083 osób, – 3 406 osób uzyskało kwalifikacje, – utworzonych zostało 3 311 miejsc pracy. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p> <p>Wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego <i>Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu</i> wyliczono z wykorzystaniem następujących prób badawczych:</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
		<ul style="list-style-type: none"> – PI 8iv – 131 osób z populacji 163 osób, – PI 8v – 1 028 osób z populacji 4 880 osób, – PI 8vi – 571 osób z populacji 4 239 osób. <p>Wartości pozostałych wskaźników rezultatu długoterminowego wyliczone zostały na całej populacji.</p>
11.	Włączenie społeczne	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalną pozytywnie przeszło 587 WND o wartości 151 576 185 €, w tym 126 456 660 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost o 126 WND o wartości 26 847 180 € EFS). – Podpisano 273 UMD o wartości 69 972 998 €, w tym 59 439 542 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost o 119 UMD o wartości 19 040 063 € EFS), co stanowi 46,4% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 19 154 393 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost o wydatkowania o 13 928 991 € EFS), co stanowi 15% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 20 637 609 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 17 541 967 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 12 428 321 € EFS), co stanowi 13,7% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparciem objętych zostało 12 236 osób, – 308 podmiotów ekonomii społecznej otrzymało wsparcie, <p>w rezultacie czego, po zakończeniu udziału w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje, poszukuje pracy lub uczestniczy w kształceniu 655 osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, – pracują 522 osoby, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, – w przedsiębiorstwach społecznych utworzono 409 miejsc pracy. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p> <p>Wartość wskaźnika rezultatu długoterminowego <i>Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu</i> wyliczono z wykorzystaniem następujących próby badawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – PI 9i – na całej populacji 18 osób, – PI 9iv – 62 osoby z populacji 75 osób (błąd statystyczny nieznacznie przekroczył 5%, o czym mowa w rozdziale 11.1), – PI 9v – 319 osób z populacji 478 osób. <p>Wartości pozostałych wskaźników rezultatu długoterminowego wyliczone zostały na całej populacji.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
12.	Pomoc techniczna	<p>W okresie od uruchomienia Programu:</p> <p>POSTĘP FINANSOWY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ocenę formalno-merytoryczną pozytywnie przeszło 34 WND o wartości 40 057 540 €, w tym 34 048 909 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost o 7 WND o wartości 8 546 872 € EFS). – Wydano 34 decyzje o dofinansowaniu o wartości 36 741 309 €, w tym 31 230 113 € EFS (w 2018 r. nastąpił wzrost o 7 decyzji o dofinansowaniu o wartości 7 033 261 € EFS), co stanowi 46,6% alokacji osi. – Zatwierdzono WNP o wartości 18 113 779 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost wydatkowania o 10 099 146 € EFS), co stanowi 27% alokacji osi. – KE przedłożono do certyfikacji 21 465 385 € wydatków kwalifikowalnych, w tym 18 245 577 € EFS (w 2018r. nastąpił wzrost certyfikacji o 10 358 362 € EFS), co stanowi 27,2% alokacji osi. <p>POSTĘP RZECZOWY</p> <p>W wyniku realizacji projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ze środków Pomocy Technicznej sfinansowano 13 518 etatomiesięcy, – przeszkolono 3 321 beneficjentów, – przeprowadzono 2 badania ewaluacyjne, – wykonano 52 ekspertyzy, – przeprowadzono 5 działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu. <p>Ocena postępu finansowego i rzeczowego oraz kluczowe problemy w realizacji osi priorytetowej przedstawione zostały w rozdziale 11.1.</p>

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.2.1 Tabela 1: Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego)

Tabela nr 1 stanowi załącznik nr 3 do sprawozdania.

3.2.2 Tabela 2A: Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (z podziałem na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu)

Tabela nr 2A stanowi załącznik nr 4 do sprawozdania.

3.2.3 Tabela 2C: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (w stosownych przypadkach według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

Tabela nr 2C stanowi załącznik nr 5 do sprawozdania.

3.2.4 Tabela 3A: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR)

Tabela nr 3A stanowi załącznik nr 6 do sprawozdania.

3.2.5 Tabela 3B: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela nr 3B stanowi załącznik nr 7 do sprawozdania.

3.2.6 Tabela 4A: Wspólne wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

Tabela nr 4A stanowi załącznik nr 8 do sprawozdania.

3.2.7 Tabela 4B: Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

Tabela nr 4B stanowi załącznik nr 9 do sprawozdania.

3.3 Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.3.1 Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania

Tabela nr 5 stanowi załącznik nr 10 do sprawozdania.

3.4 Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.4.1 Tabela 6: Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu

Tabela nr 6 stanowi załącznik nr 11 do sprawozdania.

3.4.2 Tabela 7: Podział zbiorczych danych finansowych według kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności

Tabela nr 7 stanowi załącznik nr 12 do sprawozdania.

3.4.3 Tabela 8: Wykorzystanie finansowania krzyżowego

Tabela nr 8 stanowi załącznik nr 13 do sprawozdania.

3.4.4 Tabela 9: Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem

Tabela nr 9 stanowi załącznik nr 14 do sprawozdania.

3.4.5 Tabela 10: Wydatki poniesione poza terytorium Unii (EFS)

Tabela nr 10 stanowi załącznik nr 15 do sprawozdania.

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W 2018 roku zakończono realizację jednego badania ewaluacyjnego pt. *Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.* Termin jego realizacji to lipiec-grudzień 2018 r. Przeprowadzenie ewaluacji on-going obowiązującej Strategii rozwoju województwa wynikało z konieczności sprawdzenia stanu jej realizacji w połowie okresu obowiązywania oraz wypracowania wniosków i rekomendacji potrzebnych do jej aktualizacji, m.in. w kontekście nowego okresu programowania oraz spójności z zapisami dokumentów krajowych i unijnych.

Głównym celem ww. badania była ocena polityki rozwoju regionalnego w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* w kontekście zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w regionie/kraju/UE, oraz wyzwań następnej perspektywy finansowej UE po 2020 r. W kontekście celu głównego Wykonawca zrealizował cele szczegółowe, polegające na przedstawieniu wniosków i rekomendacji dotyczących poniższych zagadnień:

- Aktualność Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.
- Uwarunkowania regionalne, krajowe i europejskie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.
- Monitoring Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.

W rezultacie przeprowadzonego badania ewaluacyjnego, wykonawca przedstawił jedną główną rekomendację dotyczącą potrzeby aktualizacji Strategii, w ramach której wyróżnił dziewięć szczegółowych rekomendacji, dotyczących m.in.:

- rozważenia modyfikacji nazwy celu operacyjnego 1.3 – *Wzrost liczby miejsc pracy*,
- przeprowadzenia nowej analizy strategicznej województwa i sprawdzenie aktualności mocnych i słabych stron regionu oraz ujęcie w analizie SWOT nowych szans i zagrożeń,
- dostosowania Strategii województwa do zapisów zawartych w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*,
- zastąpienie nazwy „kierunki działania” terminem „obszary działania”,
- dostosowania Strategii do nowych zapisów (m.in. do *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*),
- podjęcie dyskusji nad odejściem od wskaźników syntetycznych,
- zwrócenia silniejszej uwagi nad przyczynami i uwarunkowaniami niskiej aktywności społecznej mieszkańców i niskiej innowacyjności firm z regionu,
- uwzględnienie w raportach okresowych konkretnych rekomendacji dla władz województwa,
- położenie większego nacisku na promowanie Strategii.

Rekomendacje z badania pt. *Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.* były skierowane do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Zespołu ds. aktualizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Komitetu Monitorującego realizację *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Adresaci rekomendacji zostali decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zobligowani do wdrożenia rekomendacji do IV kwartału 2019 roku.

W IV kwartale 2018 roku rozpoczęto realizację dwóch badań pt. *Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego oraz Wpływ interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim.*

Głównym celem badania *Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego* jest przeprowadzenie oceny mid-term postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla priorytetów RPO WiM 2014-2020, w tym zapisów ram i rezerwy wykonania ustalonych na poziomie osi oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów *Strategii Europa 2020*. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących niezbędne dostosowania, które wprowadzone w ramach renegocjacji programu pozwolą na zwiększenie skuteczności interwencji.

W ramach ewaluacji mid-term zostaną zrealizowane następujące obszary badawcze:

- Ocena postępu rzeczowego i finansowego RPO WiM na lata 2014-2020.
- Analiza diagnozy społeczno-gospodarczej województwa zawartej w Programie pod kątem zmian i aktualności potrzeb rozwojowych,
- Weryfikacja przyjętej logiki interwencji RPO WiM 2014-2020,
- Analiza systemu instytucjonalnego realizacji Programu.

Badanie realizowane jest od 9 listopada 2018 r. Raport końcowy opracowany został w kwietniu 2019 r.

Celem głównym badania pn. *Wpływ interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim* jest kompleksowa ocena oddziaływania RPO WiM 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim. Cel główny badania zostanie osiągnięty dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

- pomiar wskaźnika: *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu* we wszystkich priorytetach inwestycyjnych skierowanych do osób,
- ocena oddziaływania osi priorytetowej 10 – Regionalny rynek pracy RPO WiM 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim,
- ocena oddziaływania osi priorytetowej 2 – Kadry dla gospodarki RPO WiM 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim,
- ocena oddziaływania osi priorytetowej 11 – Włączenie społeczne RPO WiM 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim.

Badanie realizowane jest od 13 grudnia 2018 r. Raport końcowy opracowany został w kwietniu 2019 r.

Zestawienie wszystkich badań ewaluacyjnych przeprowadzonych w ramach RPO WiM 2014-2020, zrealizowanych do końca 2018r., znajduje się w załączniku nr 16 do Sprawozdania.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie jest wdrażana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

a) Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania

Instytucja Zarządzająca RPO WiM od roku 2017 podejmuje szereg działań w celu usprawnienia wdrażania programu. Wynikały one m.in. z doświadczeń z dotychczasowej realizacji Programu, wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych oraz nowelizacji ustawy wdrożeniowej. IZ skorzystała również z doradztwa eksperta zewnętrznego pracującego na zlecenie Komisji Europejskiej. Jego zadaniem była identyfikacja działań, które przyczyniłyby się do przyspieszenia postępu wdrażania Programu. Efektem współpracy Instytucji Zarządzającej z ekspertem jest „Plan działań na rzecz przyspieszenia realizacji RPO WiM 2014-2020”. Służy on realizacji pięciu głównych celów, tj.:

- 1) wzmocnieniu zarządzania regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami,
- 2) budowaniu potencjału instytucjonalnego,
- 3) weryfikacji dokumentacji konkursowej oraz kryteriów wyboru projektów,
- 4) poprawie procesu wdrażania instrumentów wsparcia oraz
- 5) intensyfikacji działań promocyjno-informacyjnych i wprowadzeniu nowych form komunikacji.

Działania ujęte w Planie były podejmowane niezwłocznie po ich identyfikacji, dlatego na koniec 2018 r. większość z nich została już wdrożona. Realizacja części działań ma charakter ciągły.

W roku 2018 IZ RPO WiM wprowadzała kolejne rozwiązania, których celem było ułatwienie aplikowania i realizacji projektów, a także przyspieszenie wdrażania Programu. Np. w ramach EFRR złagodzony został system zabezpieczeń realizacji projektów, który znacznie utrudniał aplikowanie o środki. Przy projektach, których wysokość dofinansowania nie przekracza 10 mln zł zrezygnowano z dwóch zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy, na rzecz jednego (w większości przypadków weksla „in blanco”), co znacznie ułatwia realizację projektów objętych dofinansowaniem.

O tym, że podejmowane działania przynoszą spodziewane efekty świadczy stan wdrażania RPO WiM, na koniec 2018r. Wartość podpisanych umów o dofinansowanie osiągnęła poziom 59,2% alokacji Programu, z czego aż 21,3 p.p. zrealizowane zostało w roku 2018. Systematyczny, znaczny przyrost kontraktacji środków, przekłada się na stały, regularny wzrost ich wydatkowania i certyfikacji. Na koniec 2018 roku osiągnęły one poziom odpowiednio 16,7% w zakresie wydatkowania (z czego 10,6 p.p. w roku 2018) oraz 17,5% w zakresie certyfikacji (z czego 11,3 p.p. w roku 2018).

Utrudnieniem w realizacji działań mających na celu przyspieszenie realizacji RPO WiM pozostaje brak możliwości sprawnego powtarzania naborów. Wynika to z przepisu uniemożliwiającego aktualizację harmonogramu naborów w zakresie konkursu, który ma rozpocząć się w ciągu najbliższych trzech miesięcy. Ograniczenie to uniemożliwia szybką reakcję, w przypadku gdy: w poprzednim konkursie nie został złożony żaden wniosek o dofinansowanie, w wyniku naboru nie wybrano żadnego projektu do dofinansowania, czy gdy łączna wartość wnioskowanego dofinansowania nie wyczerpuje alokacji przeznaczonej na konkurs. Mając na celu zmianę tej sytuacji, IZ w ramach konsultacji projektu zmian ustawy wdrożeniowej, zaproponowała skrócenie wskazanego wyżej terminu. Niestety przepis pozostał niezmienny. Na szerszą skalę, gdzie jest to możliwe i uzasadnione, stosowane są ciągłe nabory wniosków.

Na realizację Programu negatywnie oddziałują również uwarunkowania rynkowe. Ze względu na uruchomienie w tym samym czasie znacznej ilości środków w ramach wszystkich programów operacyjnych perspektywy 2014-2020, firmy z rynku budowlanego mogą realizować wiele inwestycji

w całym kraju. Niewielka konkurencja na rynku oraz wspomniane obciążenie wykonawców sprawiają, że niejednokrotnie złożone oferty przewyższają kwotowo środki, którymi dysponuje beneficjent w ramach projektu. Postępowania na wyłonienie wykonawcy inwestycji często pozostają bez rozstrzygnięcia i są kilkakrotnie ponawiane. W konsekwencji beneficjenci muszą pokrywać nadwyżkę z własnych środków lub rezygnują z realizacji projektów. Skutkuje to licznymi wydłużeniami okresu realizacji projektów, co przekłada się na opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020.

Spadek liczby klientów pomocy społecznej (z 211 625 osób w roku 2013 do 145 742 w roku 2017), zmiana struktury gospodarstw domowych (zmniejszenie liczby wieloosobowych gospodarstw domowych, korzystających z systemu wsparcia pomocy społecznej, na rzecz jednoosobowych gospodarstw domowych) oraz program "Rodzina 500+" negatywnie wpływa na rekrutację uczestników projektów osi priorytetowej „Włączenie społeczne”. W konsekwencji występuje mniejsze niż zakładano zainteresowanie potencjalnych beneficjentów aplikowaniem o środki, wzrost liczby beneficjentów rozwiązujących umowy lub odstępujących od jej podpisania oraz opóźnienia w wydatkowaniu środków w ramach podpisanych umów. Również w osi priorytetowej „Regionalny rynek pracy” występują problemy z rekrutacją uczestników projektów. Poprawa sytuacji na rynku pracy oraz liczne konkurencyjne projekty na tym samym terenie adresowane do tej samej grupy docelowej, spowodowały zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych chętnych do wzięcia udziału w projektach. Problemy te powodują wydłużanie okresu realizacji projektów oraz opóźnienia w rozliczeniu przekazywanych zaliczek.

Na tempo wydatkowania środków RPO WiM ma wpływ również słaba jakość przygotowywanych przez beneficjentów wniosków o płatność. W stosunku do poprzedniego okresu programowania (2007-2013), znaczącej zmianie uległ sposób ich przygotowywania. Zmieniono m.in. formę składania wniosku z papierowej na elektroniczną oraz wprowadzono szereg nowych elementów, które wnioskodawca jest zobowiązany uzupełniać (m.in. baza personelu, monitorowanie uczestników, zamówienia publiczne, pogłębiona analiza poniesionych wydatków). W konsekwencji znaczna część wniosków wymaga korekty lub uzupełnień. Instytucja Zarządzająca RPO WiM w 2018 roku przeprowadziła szereg szkoleń oraz spotkań informacyjnych dla beneficjentów Programu. Mają oni również możliwość omówienia problemów z opiekunami projektów na miejscu bądź telefonicznie.

W roku 2018 w wyniku audytu przeprowadzonego w kilku programach regionalnych, Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz Komisja Europejska stwierdziły niekwalifikowalność VAT w projektach, w ramach których udzielane było wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenie stanowisk pracy. W konsekwencji do grudnia 2018r. wstrzymana została certyfikacja ww. wydatków we wszystkich programach operacyjnych, a wśród beneficjentów pojawiały się wątpliwości w realizacji projektów o tej specyfice. Spowolniło to tempo wdrażania osi priorytetowych „Regionalny rynek pracy” oraz „Włączenie społeczne” RPO WiM 2014-2020. Po opracowaniu przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa działań naprawczych (nałożenie korekty systemowej na dotychczas certyfikowane środki) oraz zaleceń dla beneficjentów co do dalszej realizacji projektów, w grudniu 2018r. certyfikacja wydatków została wznowiona.

b) Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych

Działania zmierzające do osiągnięcia w 2018 r. celów pośrednich ram wykonania, IZ podejmowała od początku wdrażania programu (tj. od 2015 r.). Do najważniejszych należały:

- oszacowanie rocznych wartości celów objętych ramami wykonania (w ramach zleconej "Ekspertyzy w zakresie przygotowania listy wskaźników do SZOOP RPO WiM, oszacowania ich wartości docelowych oraz oszacowania rocznych celów realizacji ram wykonania", IMAPP Sp. z o.o.),
- przeprowadzanie analiz dla każdej osi priorytetowej Programu, w wyniku których ustalane były krytyczne terminy ogłoszenia naborów wniosków (uwzględniając m.in. czas potrzebny na przeprowadzenie naboru i ocenę wniosku oraz średnią długość realizacji projektów w zależności od ich rodzaju), a także wyznaczano kwotę alokacji, która powinna zostać uruchomiona, aby osiągnąć cel pośredni określony dla 2018 r. – każdorazowo przed opracowaniem harmonogramu naboru na kolejny rok wdrażania,
- opracowywanie *Harmonogramów naborów wniosków o dofinansowanie* w trybie konkursowym na dany rok, które zakładały uruchomienie w pierwszej kolejności naborów w Działaniach RPO WiM, które gwarantują realizację ram wykonania w 2018 r. – na podstawie rezultatów ww. analiz,
- intensyfikacja ogłaszania naborów wniosków o dofinansowanie w latach 2016-2018, z wykorzystaniem pełnych dostępnych alokacji,
- dobór kryteriów wyboru projektów, premiujących te z nich, które w największym stopniu będą przyczyniać się do realizacji oszacowanych celów pośrednich i końcowych Programu,
- przyjęcie warunków przyznawania wsparcia w ramach RPO WiM (tj. intensywność wsparcia, kryteria dostępu, maksymalne wielkości projektów itp.) służących osiągnięciu ram wykonania.

W ostatnim półroczu 2018 r., Instytucja Zarządzająca prowadziła ścisły monitoring realizacji projektów wpływających na osiągnięcie celów pośrednich ram wykonania, które nie przedłożyły jeszcze do zatwierdzenia wniosku o płatność. W szczególności jego przedmiotem była weryfikacja planowanego terminu zakończenia realizacji projektu.

Stan wdrażania RPO WiM na koniec 2018 r. pokazuje, że starania IZ przyniosły oczekiwany rezultat. Na 42 wskaźniki ram wykonania, 41 osiągnęło swoje cele pośrednie na rok 2018. Nie udało się to jedynie w przypadku jednego wskaźnika, tj. wskaźnika finansowego *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych w osi priorytetowej Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów*. Spowodowały to czynniki niezależne od IZ RPO WiM, tj. opóźnienia na szczeblu krajowym w aktualizacji dokumentów strategicznych umożliwiających realizację naborów wniosków (tj. Krajowego Planu Gospodarki Odpadami oraz Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych), o czym szerzej mowa w rozdziale 17 Sprawozdania.

RPO WiM wywiązał się również z postawionego na koniec 2018r. celu wynikającego z tzw. „zasady n+3”, który zobowiązywał do certyfikacji ponad 238 mln € wkładu unijnego. Do końca 2018 r. Komisji Europejskiej przedłożono wnioski o płatność opiewające na łączną kwotę ponad 302 mln € wkładu unijnego, co stanowi ok. 127% tego zobowiązania. Kolejny cel wynikający z zasady „n+3” przypadający na koniec 2019 roku dla RPO WiM wynosi ponad 413 mln € wkładu unijnego. Biorąc pod

uwagę aktualną wartość certyfikacji środków oraz harmonogram realizacji zakontraktowanych projektów, Instytucja Zarządzająca nie identyfikuje żadnych zagrożeń w jego osiągnięciu.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Streszczenie stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Nie dotyczy sprawozdania rocznego za rok 2018.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1 Duże projekty

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 nie przewiduje na tę chwilę realizacji dużych projektów.

10.2 Wspólne plany działania

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 nie są wdrażane wspólne plany działań.

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

11.1 Informacje przedstawione w części A sprawozdania oraz realizacja celów programu

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
1.	Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 461 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 318 mln €, z czego prawie 190 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 59,2% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje mniejszy poziom kontraktacji środków w porównaniu ze średnią dla wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niewielki odsetek wartości podpisanych umów zaobserwować można w większości priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej. Wyjątkiem jest priorytet inwestycyjny 3c, ukierunkowany na zwiększenie zastosowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach (którego aż 82,9% alokacji priorytetu ujęta została w umowach o dofinansowanie) oraz priorytet inwestycyjny 1a, obejmujący infrastrukturę badawczą strategiczną dla regionu z punktu widzenia regionalnych inteligentnych specjalizacji (66,2% alokacji priorytetu). Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 45,9% alokacji priorytetu inwestycyjnego 3a, – 35,1% alokacji priorytetu inwestycyjnego 3b, – 19,8% alokacji priorytetu inwestycyjnego 1b. <p>Wpływ na to mają m.in. następujące czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Znikome zainteresowanie instytucji otoczenia biznesu aplikowaniem o środki w ramach priorytetu inwestycyjnego 1b (Poddziałania 1.2.3 „Profesjonalizacja usług ośrodków innowacji”). Pomimo przeprowadzenia szeregu działań informacyjno-promocyjnych wśród konkretnych instytucji otoczenia biznesu i ośrodków innowacji oraz wprowadzaniu usprawnień w aplikowaniu o środki, beneficjenci nie są zainteresowani otrzymaniem wsparcia na profesjonalizację świadczonych usług. W czterech dotychczas ogłoszonych naborach złożono zaledwie 2 wnioski o dofinansowanie na wartość ok. 8% alokacji naborów, dla których nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie (z uwagi na niską jakość wniosków). Potwierdza to niewielki potencjał warmińsko-mazurskich instytucji otoczenia biznesu. Na brak zainteresowania wpływają też zapisane w Umowie Partnerstwa warunki, zgodnie z którymi nie można powielić infrastruktury funkcjonującej w danym lub sąsiadującym regionie. W sytuacji graniczenia z województwem mazowieckim oraz pomorskim znacznie ogranicza to możliwość wyposażenia instytucji otoczenia biznesu w nową infrastrukturę. – Znikome zainteresowanie instytucji otoczenia biznesu aplikowaniem o środki w ramach priorytetu inwestycyjnego 3a (Poddziałania 1.3.1 „Inkubowanie przedsiębiorstw”). W czterech dotychczas ogłoszonych naborach złożono 19 wniosków o dofinansowanie na wartość zaledwie ok. 12% alokacji naborów. Podpisano 7 umów o dofinansowanie na łączną wartość dofinansowania środkami UE wynoszącą ok. 2,2 mln €, tj. ok. 13% alokacji priorytetu inwestycyjnego.

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<ul style="list-style-type: none"> – Niewystarczające zainteresowanie przedsiębiorców wykorzystywaniem w działalności gospodarczej wyników prac badawczo-rozwojowych wynikających ze współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowo-badawczymi. W odróżnieniu od bardziej rozwiniętych regionów Polski, przedsiębiorcy z Warmii i Mazur poszukują raczej możliwości wzmocnienia swoich podstawowych potrzeb, w postaci inwestycji. Mniejszą wagę przywiązują do bardziej zaawansowanych innowacji, do których niezbędne są wyniki prac B+R pozyskane we współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi. W czterech dotychczas ogłoszonych naborach w ramach priorytetu inwestycyjnego 1b (poddziałanie 1.2.2 „Współpraca biznesu z nauką”) wartość złożonych wniosków wyniosła ok. 27% alokacji naborów. Podpisano 14 umów o dofinansowanie na łączną wartość dofinansowania środkami UE wynoszącą ok. 4,2 mln €, tj. ok. 18% alokacji priorytetu inwestycyjnego. Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca wprowadzały szereg usprawnień dla beneficjentów, np. złagodzony został system zabezpieczeń realizacji projektów, który znacznie utrudniał aplikowanie o środki. Przy projektach, których wysokość dofinansowania nie przekracza 10 mln zł zrezygnowano z dwóch zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy, na rzecz jednego (w większości przypadków weksla „in blanco”), co znacznie ułatwia realizację projektów objętych dofinansowaniem. Planowane są kolejne ułatwienia, np. likwidacja maksymalnej wartości projektów, co umożliwi aplikowanie na bardziej kosztochłonne inwestycje. – Opóźnienia w przygotowaniu przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach priorytetu inwestycyjnego 1a (działania 1.1 „Nowoczesna infrastruktura badawcza publicznych jednostek naukowych”) wpłynęły na niepełną kontraktację alokacji priorytetu. W przypadku trzech projektów uzgodnionych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego, beneficjenci (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie oraz Instytut Innowacji Przemysłu Mleczarskiego w Mrągowie), pomimo zgłoszenia gotowości do złożenia wniosków o dofinansowanie nie złożyli ich w ramach ogłoszonych naborów wniosków. Ostatecznie, do końca 2018r. złożony został wniosek o dofinansowanie dla jednego z tych projektów (po ponownym ogłoszeniu naboru), a w przypadku drugiego projektu beneficjent (UWM) wycofał się z jego realizacji. Odnośnie ostatniego projektu, koniecznym jest ustalenie z beneficjentem (IIPM) kolejnego terminu gotowości do złożenia wniosku. <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 19% alokacji osi (ok. 62,2 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację 3 projektów w trybie pozakonkursowym. Do końca 2018r. podpisane już zostały umowy o dofinansowanie na ich realizację.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 10,5% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 12,8% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 4 naborów wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 34,7 mln €, tj. ok. 10,8% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 10 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 55,4 mln €, tj. ok. 17,3% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 81%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – priorytecie inwestycyjnym 1b oraz 3a, z uwagi na omówiony powyżej brak zainteresowania instytucji otoczenia biznesu aplikowaniem o środki, – priorytecie inwestycyjnym 1a z uwagi na omówioną powyżej rezygnację z realizacji projektu ujętego w Kontrakcie Terytorialnym oraz braku zidentyfikowanych kolejnych projektów. <p>Kilkukrotne przeprowadzenie naborów, w ramach których nie udało się wygenerować odpowiedniej liczby projektów oraz zbliżający się koniec wdrażania RPO WiM 2014-2020 wskazuje na konieczność ewentualnego realokowania części środków na inne obszary wdrażania, cieszące się dużo większym zainteresowaniem.</p> <p>Wskazywanym przez beneficjentów utrudnieniem w realizacji projektów są nadmiernie rozbudowane procedury udzielania zamówień zgodnie z zasadą konkurencyjności - określone w <i>Wytycznych Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>. Ich stopień komplikacji, w nieznacznym tylko stopniu odbiega od postępowania Prawa Zamówień Publicznych, co przysparza wiele problemów przedsiębiorcom, przekłada się na wydłużanie okresów realizacji projektów oraz utratę części środków wskutek nałożonych korekt finansowych.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 29 wskaźników produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego 3 wskaźniki (10% wszystkich wskaźników) osiągnęły już wartość docelową na 2023 r. Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku 26 wskaźników (90% wszystkich wskaźników) przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020. Wskazuje to na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej.</p> <p>Identyfikuje się wskaźniki, których szacowany poziom realizacji jest znacznie</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>wyższy od pierwotnie zakładanego. Sytuacja ta ma miejsce w przypadku aż 20 wskaźników. Jest to efektem udzielenia wsparcia większej ilości przedsiębiorstw niż prognozowano. Stąd w większości priorytetów inwestycyjnych (z wyjątkiem priorytetu 1b) szacuje się, iż uzyskane zostaną większe efekty w postaci wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie” oraz pozostałych wskaźników z nim powiązanych, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw”, – „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw”, – „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach”, – „Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno – procesowe”, – „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku”, – „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy”. <p>Odnotowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim szacowanym poziomem realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie” (w priorytecie inwestycyjnym 1b) – szacowana realizacja na poziomie 38,5% wartości docelowej, – „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje” (w priorytecie inwestycyjnym 1b) – szacowana realizacja na poziomie 38,5% wartości docelowej, <p>co jest bezpośrednią konsekwencją niewielkiej wartości kontraktacji w priorytecie inwestycyjnym 1b (o czym mowa powyżej). Kolejne nabory wniosków o dofinansowanie pokażą pełne efekty wdrażania RPO WiM 2014-2020 w obszarze współpracy nauki z biznesem.</p> <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 2 wskaźniki (1 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Oba wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
2.	Kadry dla gospodarki	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 513 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ok. 104 mln €, z czego ponad 88 mln € to środki EFS. Stanowi to ok. 74,3% alokacji osi priorytetowej.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Wysoki odsetek zakontraktowanych środków UE występuje we wszystkich priorytetach inwestycyjnych osi priorytetowej. Największy w ramach priorytetu inwestycyjnego 10i, ukierunkowanego na zwiększenie dostępności i jakości edukacji przedszkolnej oraz podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy – 83% alokacji priorytetu. Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 68,5% alokacji priorytetu inwestycyjnego 10iv, – 64,7% alokacji priorytetu inwestycyjnego 10iii. <p>W opinii Instytucji Zarządzającej RPO WiM 2014-2020 może wystąpić problem z pełną absorpcją środków przeznaczonych na rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego (działanie 2.4 w ramach priorytetu inwestycyjnego 10iv). Osiągnięto w nim najniższy poziom kontraktacji spośród wszystkich działań osi priorytetowej – 63,4% alokacji działania. Zauważalny jest niższy potencjał absorpcyjny wnioskodawców pomimo przeprowadzenia dodatkowych działań informacyjno-promocyjnych, tj. m.in. informowanie o konkursach kierowane bezpośrednio do organów prowadzących szkoły i placówki kształcenia zawodowego oraz indywidualne warsztaty konsultacyjne.</p> <p>Znaczne potrzeby w regionie oraz możliwości absorpcyjne (większe od aktualnej alokacji środków na nie przeznaczonych) diagnozowane są natomiast w następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Działania zmierzające do podniesienia jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów (poddziałanie 2.2.1 w ramach priorytetu inwestycyjnego 10i). Dotychczasowe inicjatywy na rzecz poprawy jakości edukacji ogólnej pokazały ogromną potrzebę szkół i placówek oświaty w zakresie wsparcia w obszarze kompetencji i umiejętności. Potencjał ten pokrywa się ze zdiagnozowanymi celami np. Zintegrowanej Strategii Umiejętności, którymi są tworzenie możliwości i warunków do rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia. – Działania zmierzające do rozwoju kompetencji i umiejętności osób dorosłych z grup faworyzowanych (poddziałanie 2.3.1 w ramach priorytetu inwestycyjnego 10iii). W województwie warmińsko-mazurskim obserwowany jest systematyczny spadek odsetka osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu ustawicznym. Od 2016 r. tendencja jest przeciwna do krajowej, co świadczy o niekorzystnym trendzie w regionie Warmii i Mazur. Zwiększenie nakładów finansowych na ten cel umożliwi objęcie wsparciem jeszcze większej grupy mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego z grup defaworyzowanych, którzy z własnej inicjatywy zainteresowani są podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji z zakresu języków obcych, TIK i zarządzania projektem. <p>Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej <i>Analizie sytuacji</i></p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p><i>społeczno-ekonomicznej województwa warmińsko-mazurskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego.</i></p> <p>Wysoki poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 26,4% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 25,1% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 1 naboru wniosków ogłoszonego w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 4,4 mln €, tj. ok. 4% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 2 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 13 mln €, tj. ok. 11% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 65%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w priorytecie inwestycyjnym 10iv, o czym mowa powyżej.</p> <p>Doświadczenia Instytucji Zarządzającej RPO WiM 2014-2020 w realizacji dotychczas dofinansowywanych projektów wskazują na znaczące zapotrzebowanie szkół/placówek prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie wyposażenia/doposażenia (w tym związanego z zakupami środków trwałych i cross-financingu). Potwierdziła to przeprowadzona w 2017 roku ankieta skierowana do Dyrektorów ww. szkół/placówek w województwie warmińsko-mazurskim, głos Wnioskodawców podczas spotkań informacyjnych dedykowanych przedmiotowemu wsparciu, jak również ich udział w spotkaniach negocjacyjnych, podczas których zgłaszane były konkretne potrzeby szkół/placówek w tym zakresie. Pomimo dotychczasowej absorpcji środków w ramach RPO WiM 2014-2020 na wsparcie szkół/placówek kształcenia zawodowego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, wykazują one nadal niską jakość bazy techniczno - dydaktycznej, w tym przestarzałe zaplecze i wyposażenie pracowni do praktycznej nauki zawodu. Przekłada się to na oferowaną jakość kształcenia zawodowego w regionie. Dążąc do spełnienia oczekiwań oraz potrzeb potencjalnych pracodawców na lokalnym oraz regionalnym rynku pracy niezbędne jest stworzenie w szkołach/placówkach prowadzących kształcenie zawodowe warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej, co możliwe jest jedynie poprzez zapewnienie odpowiedniej jakości wyposażenia/doposażenia pracowni. Wpłynie to na poprawę jakości kształcenia zawodowego, a tym samym zwiększenie jego atrakcyjności.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Podczas realizacji projektów przyjętych do dofinansowania pojawiają się trudności w zachowaniu ustalonego we wniosku o dofinansowanie limitu środków trwałych. Niejednokrotnie okazuje się, że w wyniku procedury przetargowej ceny rynkowe związane z zakupem środków trwałych przekraczają założone koszty. Występują również sytuacje, gdzie dany wydatek nie planowano do kategorii środków trwałych, a w wyniku postępowania przetargowego przekracza próg cenowy 3 500,00 zł netto, tym samym wchodząc w limit środków trwałych. Beneficjenci zwracają się z prośbą o zwiększenie wartości środków trwałych w projekcie, na co IZ co do zasady nie jest w stanie wyrazić zgody, biorąc pod uwagę stopień dotychczasowego wykorzystania limitu środków trwałych na PI 10iv. Natomiast organy prowadzące szkoły i placówki kształcenia zawodowego nie zawsze dysponują środkami na pokrycie powstałych różnic cenowych, co opóźnia i utrudnia realizację założeń projektowych.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 28 wskaźników (14 wskaźników rezultatu oraz 14 wskaźników produktu). Na koniec okresu sprawozdawczego 16 wskaźników (57% wszystkich wskaźników) osiągnęło już wartość docelową na 2023 r., co wskazuje na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Wśród nich są takie, których poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie” – realizacja na poziomie 250% wartości docelowej. – „Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego” – realizacja na poziomie 170% wartości docelowej. <p>Potwierdza to duże zainteresowanie oraz potencjał absorpcyjny szkół i placówek oświaty w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli (poddziałanie 2.2.1) oraz wyposażenie/wyposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek kształcenia zawodowego, o czy była mowa powyżej.</p> <p>Nie odnotowano żadnych wskaźników, które charakteryzowałyby się niewielkim postępem w realizacji wartości docelowej. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu tego celu. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składa się 5 wskaźników (4 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018 r. Co więcej, dwa z nich osiągnęły już wartość przewidzianą na rok 2023. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>w programie” – realizacja na poziomie ok. 120% (23 501 osób z zaplanowanych 19 594 osób),</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba osób z grup defaworyzowanych objętych wsparciem w programie” – realizacja na poziomie 109% (9 441 osób z zaplanowanych 8 633 osób). <p>W przypadku pozostałych wskaźników, nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w tym zakresie.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFS, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p> <p>Do końca 2018 r. wsparcie w ramach osi priorytetowej otrzymało 51 051 osób. Ich struktura pod względem sytuacji na rynku pracy przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6% (tj. 2 966 osób) to osoby bezrobotne, – 70% (tj. 35 983 osoby) to osoby bierne zawodowo, – 24% (tj. 12 102 osoby) to osoby pracujące łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek. <p>Pod względem wykształcenia struktura uczestników projektów wygląda następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 34% (tj. 17 569 osób) to osoby wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, – 19% (tj. 9 630 osób) to osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym lub policealnym, – 15% (tj. 7 849 osób) to osoby z wykształceniem wyższym. <p>Ok. 3% uczestników projektów stanowiły osoby z niepełnosprawnościami.</p>
3.	Cyfrowy region	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 131 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 65 mln €, z czego ok. 53 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 69,1% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje jeden z najwyższych z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poziomów kontraktacji środków. Wysoki odsetek wartości podpisanych umów zaobserwować można we wszystkich działaniach (w osi priorytetowej realizowany jest tylko priorytet inwestycyjny 2c). Wynosi on 71,2% w działaniu 3.1 „Cyfrowa dostępność informacji sektora publicznego oraz wysoka jakość e-usług publicznych” oraz 63,5% w działaniu 3.2 „E-zdrowie”.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 8,3% alokacji osi priorytetowej. Taki sam poziom środków, tj. ok. 8,3% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 1 naboru wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 4,1 mln €, tj. ok. 5,4% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnego naboru w trybie konkursowym o budżecie ok. 3,7 mln €, tj. ok. 4,8% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 85%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Wobec powyższego, na chwilę obecną nie identyfikuje się zagrożeń, co do pełnego wykorzystania środków osi priorytetowej.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji osi priorytetowej (priorytetu inwestycyjnego 2c) mierzony jest przez 2 wskaźniki produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku jednego wskaźnika przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020, zaś drugiego jest bliska 100%. Wskazuje to na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Wskaźnik, którego szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 - dwustronna interakcja” – szacowana realizacja na poziomie 325% wartości docelowej. <p>Duża liczba e-usług na minimum 3 poziomie dojrzałości, które zostaną uruchomione dzięki RPO WiM 2014-2020 to efekt wciąż dużego zapotrzebowania na tego typu inwestycje w instytucjach publicznych. W województwie warmińsko-mazurskim, zgodnie z danymi z roku 2015, wciąż 60% urzędów administracji publicznej nie udostępniało usług elektronicznych innych niż opartych na tzw. wzór pisma ogólnego. Wpływa na to również specyfika e-usług w realizowanych projektach. Pojedynczą usługą on-line są bardzo wąskie, skonkretyzowane działania, które wymagają przygotowania zindywidualizowanego formularza elektronicznego. Poza tym, znacznie ograniczono możliwość zakupu sprzętu komputerowego, który w poprzedniej perspektywie stanowił istotny udział w wartości projektów. Teraz jest to możliwe jedynie do realizacji głównych celów projektu.</p> <p>Wobec czego, nie identyfikuje się zagrożeń w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników rzeczowych osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 3 wskaźniki (1 wskaźnik produktu, 1 kluczowy etap wdrażania i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018 r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
4.	Efektywność energetyczna	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 446 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 193 mln €, z czego ponad 120 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 45,3% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje jeden z najniższych z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poziomów kontraktacji środków. Niewielki odsetek wartości podpisanych umów zaobserwować można w większości priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej. Wyjątkiem jest priorytet inwestycyjny 4e, ukierunkowany na poprawę zrównoważonej mobilności mieszkańców w miastach województwa i ich obszarach funkcjonalnych, którego aż 85,5% alokacji priorytetu ujęta została w umowach o dofinansowanie. Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 46,1% alokacji priorytetu inwestycyjnego 4b, – 43,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego 4c, – 33,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego 4a, – 21,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego 4g. <p>Najniższy poziom zaawansowania realizacji występuje w priorytetach inwestycyjnych 4g oraz 4a. Wpływ na to miały m.in. czynniki niezależne od IZ RPO WiM, tj. np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak spełnienia na poziomie krajowym warunku ex-ante w zakresie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami. W przypadku RPO WiM 2014-2020 uniemożliwia to uzyskanie dofinansowania w ramach priorytetu inwestycyjnego 4a na inwestycje dotyczące Małych Elektrowni Wodnych inne niż w dorzeczu Wisły. Niemożliwa zatem jest realizacja projektów w dorzeczu rzeki Pregoła, który obejmuje znaczną część województwa warmińsko-mazurskiego. – Znaczny wzrost kwot odprowadzanego podatku za elektrownie wiatrowe, który nastąpił po wejściu w życie Ustawy z 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, a także nowelizacji Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (podatkiem zostały objęte także elementy techniczne o znacznych wartościach, które do 2016 r. nie podlegały opodatkowaniu). W konsekwencji inwestowanie w instalacje wiatrowe przestało być opłacalne. Ponadto, ciągłe zmiany przepisów (w czerwcu i wrześniu 2018 roku weszły kolejne nowelizacje Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii), wpływają destabilizująco na rynek energii odnawialnych. Przekłada się to na kontraktację priorytetu inwestycyjnego 4a, gdyż wnioskodawcy niepewni zapisów kolejnej

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>nowelizacji wstrzymują się z podpisaniem umów o dofinansowanie. Dotychczas ogłaszane nabory ukazały natomiast duży potencjał w województwie warmińsko-mazurskim wykorzystania energii słonecznej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.</p> <p>– Niewielkie zainteresowanie ogłaszanymi naborami w ramach priorytetu inwestycyjnego 4g. Pomimo przeprowadzenia szeregu działań informacyjno-promocyjnych, beneficjenci nie są zainteresowani otrzymaniem wsparcia na wytwarzanie energii w kogeneracji. W trzech dotychczas ogłoszonych naborach złożono 11 wniosków o dofinansowanie na wartość zaledwie ok. 23% alokacji naborów. Podpisano 3 umowy o dofinansowanie na łączną wartość dofinansowania środkami UE wynoszącą ok. 4,3 mln €, tj. ok. 21,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego.</p> <p>Pomimo niewielkiego poziomu kontraktacji środków w osi priorytetowej, występują już pierwsze znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 13,9% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 15% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 8 naborów wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 79,9 mln €, tj. ok. 30,1% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 3 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 12,7 mln €, tj. ok. 4,8% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 97%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedyne zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w priorytecie inwestycyjnym 4g, z uwagi na omówiony powyżej brak zainteresowania potencjalnych beneficjentów aplikowaniem o środki na wytwarzanie energii w kogeneracji. Kilukrotne przeprowadzenie naborów, w ramach których nie udało się wygenerować odpowiedniej liczby projektów oraz zbliżający się koniec wdrażania RPO WiM 2014-2020 wskazuje na konieczność ewentualnego realokowania części środków na inne obszary wdrażania, cieszące się dużo większym zainteresowaniem.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 20 wskaźników produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego 1 wskaźnik (5% wszystkich wskaźników) osiągnął już wartość docelową na 2023 r. Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku 7 wskaźników (35% wszystkich wskaźników) przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020. Identyfikuje się wskaźniki, których szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej” (w priorytecie inwestycyjnym 4e) – szacowana realizacja na poziomie 232% wartości docelowej. – „Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych” (w priorytecie inwestycyjnym 4e) – szacowana realizacja na poziomie 213% wartości docelowej. <p>Wynika to z dużego zapotrzebowania na zakup niskoemisyjnego lub bezemisyjnego taboru wykorzystywanego w komunikacji zbiorowej w miastach i ich obszarach funkcjonalnych. Ceny autobusów, jakie beneficjenci uzyskują w negocjacjach z producentami taboru są często niższe niż wcześniejsze szacunki. Dzięki czemu możliwy jest zakup większej ilości pojazdów, co w większym stopniu ograniczy emisję gazów cieplarnianych do atmosfery.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej” (w priorytecie inwestycyjnym 4e) – szacowana realizacja na poziomie 718% wartości docelowej. Wpływ na uzyskane efekty ma realizacja kompleksowych projektów zmierzających do poprawy zrównoważonej mobilności mieszkańców gmin Dywity, Stawiguda oraz Jonkowo. Dzięki czemu wsparciem objęta została znaczna liczba kilometrów systemu komunikacyjnego w obrębie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna, tj. gminy miejskiej Olsztyn i sąsiadujących z nią ww. gmin – „Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE” (w priorytecie inwestycyjnym 4a) – szacowana realizacja na poziomie 264% wartości docelowej. Podczas programowania RPO WiM 2014-2020 przewidywano, że interwencja związana z odnawialnymi źródłami energii dotyczyła będzie zróżnicowanych typów instalacji – zarówno tych wykorzystujących biomasę, biogaz, energię geotermalną, słoneczną, wodną oraz wiatrową. Wnioskodawcy zainteresowani są jednak głównie inwestycjami polegającymi na wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepłej przy pomocy energii słonecznej. Instalacje fotowoltaiczne oraz kolektory słoneczne są stosunkowo mniej wartościowymi inwestycjami, stąd możliwe było wsparcie większej ilości jednostek wytwarzania energii z OZE. – „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej” (w priorytecie

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>inwestycyjnym 4b) – szacowana realizacja na poziomie 1 034% wartości docelowej. Jest to efektem tego, że w inwestycjach realizowanych przez przedsiębiorstwa, zwiększenie efektywności energetycznej w głównej mierze osiągane będzie poprzez instalację odnawialnych źródeł energii, a nie np. termomodernizację. W konsekwencji wsparcie zakładanej liczby przedsiębiorstw przyczyni się do dużo większego niż planowano zwiększenia zdolności wytwarzania energii odnawialnej.</p> <p>Odnotowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim szacowanym poziomem realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych” (w priorytecie inwestycyjnym 4a) – szacowana realizacja na poziomie 21% wartości docelowej. Jest to efektem tego, iż dominującym rodzajem inwestycji okazuje się wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej przy pomocy energii słonecznej. Dla tego rodzaju energii odnawialnych spadek emisji gazów cieplarnianych w ramach produkcji 1 MW energii jest zdecydowanie niższy niż w przypadku biogazowni, instalacji na biomase, energię wodną lub wiatrową. – „Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych” (w priorytecie inwestycyjnym 4b) – szacowana realizacja na poziomie 22% wartości docelowej. Zakontraktowane projekty z zakresu poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach nie przyczyniają się w tak dużym stopniu do spadku emisji gazów cieplarnianych. Najczęściej realizowane są przez małe przedsiębiorstwa, które nie dysponują dużymi obiektami. W tym przypadku redukcja emisji gazów cieplarnianych jest ograniczona. – „Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii” (w priorytecie inwestycyjnym 4a) – szacowana realizacja na poziomie 7% wartości docelowej. Wartość wskaźnika generowana będzie w ramach naborów wniosków ogłoszonych w roku 2018, które zostaną rozstrzygnięte w roku 2019. Prognozuje się, iż po rozstrzygnięciu naborów, szacowana wartość ww. wskaźnika oscylowała będzie w okolicach wartości docelowej na rok 2023. <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to, że postęp rzeczowy osi priorytetowej jest odpowiedni do jej postępu finansowego.</p> <p>Na prawidłowy poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 3 wskaźniki (2 wskaźniki produktu i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018 r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.
5.	Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>Do końca 2018r. w ramach osi podpisano 64 umowy o dofinansowanie projektów o łącznej wartości prawie 54 mln €, z czego prawie 36 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 33,9% alokacji osi.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje najniższy z wszystkich osi finansowanych z EFRR poziom kontraktacji środków. Największy odsetek zakontraktowanych środków UE występuje w ramach priorytetu inwestycyjnego 5b, ukierunkowanego na zwiększenie bezpieczeństwa przed zagrożeniami i klęskami żywiołowymi- 48,1% alokacji priorytetu. Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 47,2% alokacji PI 6b, – 26,8% alokacji PI 6d, – 22,2% alokacji PI 6a. <p>Poziom kontraktacji jest niezadowalający w każdym priorytecie inwestycyjnym osi. Powodem takiej sytuacji były opóźnienia w rozpoczęciu wdrażania działań z zakresu gospodarki odpadowej oraz gospodarki wodno-ściekowej, na które przeznaczono prawie połowę alokacji osi. Spowodowały to czynniki niezależne od IZ RPO WiM, tj. opóźnienia na szczeblu krajowym w aktualizacji dokumentów strategicznych warunkujących realizację naborów wniosków. Mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Z uwagi na brak spełnienia warunku ex-ante, tj. aktualizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami i uzależnionego od niego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, IZ nie mogła ogłaszać naborów wniosków dla zakładów zagospodarowania odpadami. Wojewódzki Plan został zaktualizowany w wymaganym terminie, tj. w grudniu 2016r., znacznie opóźniona była natomiast aktualizacja planu krajowego. Nastąpiło to dopiero pod koniec sierpnia 2017r. Dlatego IZ zmuszona była kilkakrotnie przesunąć nabór wniosków w tym obszarze, który ostatecznie został przeprowadzony dopiero na początku 2018r. – Brak wpisania aglomeracji w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych uniemożliwiało im aplikowanie o środki na gospodarkę wodno-ściekową w ramach RPO WiM. Dlatego, dwukrotnie ogłaszany nabór wniosków, cieszył się niewielkim zainteresowaniem. W konsekwencji, do końca 2017r. nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie. Dopiero V aktualizacja KPOŚK bazowała na najnowszych uchwałach Sejmików Województw, które są efektem przeprowadzonej weryfikacji obszaru i granic aglomeracji ściekowych. W przypadku województwa warmińsko-mazurskiego uwzględnia kilkanaście aglomeracji od 2 do 10 RLM więcej niż dotychczas. Aktualizacja ta nastąpiła jednak dopiero 31 lipca 2017r. i wówczas możliwe było przeprowadzenie kolejnego naboru, który cieszył się dużo większym zainteresowaniem. <p>Ponadto, IZ identyfikuje szereg ograniczeń utrudniających wdrażania osi</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>priorytetowej. Mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak możliwości uzyskania dofinansowania w ramach PI 6a inwestycji z zakresu gospodarki odpadami, które nie zostały ujęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. – Możliwość finansowania w ramach PI 6b wyłącznie projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej realizowanych na obszarze aglomeracji od 2-10 tyś. RLM. Wskaźnik koncentracji wynikający z <i>Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji</i>, jest zbyt wysoki dla regionu takiego jak województwo warmińsko-mazurskie, ze względu na występującą rozproszoną zabudowę. – Brak spełnienia na poziomie krajowym warunku ex-ante w zakresie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami. W przypadku RPO WiM uniemożliwia to uzyskanie dofinansowania w ramach PI 6d inwestycji innych niż znajdujących się na listach nr 1, będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Wisły. Niemożliwa zatem jest realizacja projektów w dorzeczu rzeki Pregoła, który obejmuje znaczną część województwa warmińsko-mazurskiego. W konsekwencji nie dofinansowano żadnego projektu w zakresie retencjonowania wód. <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 12% alokacji osi (ok. 13,1 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację 3 projektów w trybie pozakonkursowym. Do końca 2018r. dla 1 projektu podpisana została umowa o dofinansowanie na kwotę środków UE ok. 6,9 mln €. Stanowi to 53% wartości wszystkich zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych. Dla kolejnego projektu złożony został wniosek o dofinansowanie, a podpisanie umowy nastąpi w roku 2019. Jego wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 0,5 mln €, tj. ok. 0,5% alokacji osi priorytetowej. W przypadku jednego projektu, złożenie wniosku o dofinansowanie oraz podpisanie umowy nastąpi w roku 2019 - jego wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 5,7 mln €, tj. ok. 5,4% alokacji osi.</p> <p>Niewielki poziom kontraktacji środków osi, który z uwagi na powyższe problemy w większości wygenerowany został dopiero w roku 2018, przełożył się na znikome płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 4,3% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 4,4% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnieniami w wydatkowaniu środków RPO WiM. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>W roku 2019 kontynuowane będzie odrabianie opóźnień z pierwszych lat wdrażania Programu, tj. prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu zaplanowano ogłoszenie kolejnych 5 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 47,9 mln €, tj. ok. 46% alokacji osi priorytetowej. Poza tym planowane jest zakontraktowanie dwóch projektów pozakonkursowych o łącznym dofinansowaniu środkami UE w wysokości 6,2 mln €, tj. ok. 5,9% alokacji osi. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 84%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w ramach priorytetu inwestycyjnego 6d. Niepokojącym jest brak aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami, co w warunkach województwa warmińsko-mazurskiego uniemożliwia aplikowanie o środki w ramach obiektów małej retencji. Kilukrotnie przeprowadzenie naborów, w ramach których nie udało się wygenerować odpowiedniej liczby projektów oraz zbliżający się koniec wdrażania RPO WiM wskazuje na konieczność ewentualnego realokowania części środków na inne obszary wdrażania, cieszące się dużo większym zainteresowaniem.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 11 wskaźników produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego 1 wskaźnik (9% wszystkich wskaźników) osiągnął już wartość docelową na 2023 r. Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku 5 wskaźników (45% wszystkich wskaźników) przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM. Identyfikuje się wskaźniki, których szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof” – szacowana realizacja na poziomie 382% wartości docelowej. <p>Wartości podpisanych umów na wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych nie przekracza określonego w RPO WiM limitu 10% środków priorytetu inwestycyjnego 5b. W ramach realizowanych projektów, oprócz wyposażenia danej jednostki służb ratowniczych w samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem, dodatkowe komplety sprzętu wykorzystywanego przy akcjach ratowniczych przekazywane były innym jednostkom straży pożarnej. Stąd większa liczba podmiotów, które skorzystały ze wsparcia RPO WiM.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę” – szacowana realizacja na poziomie 998% wartości docelowej. – „Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków” – szacowana realizacja na poziomie 200% wartości docelowej.

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Jest to efektem V aktualizacji KPOŚK, która w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego uwzględnia kilkanaście aglomeracji od 2 do 10 RLM więcej niż dotychczas. Znacznie poszerzyło to krąg beneficjentów Programu, a tym samym osób korzystających z efektów projektów.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych form ochrony przyrody” – szacowana realizacja na poziomie 194% wartości docelowej. – „Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony” – szacowana realizacja na poziomie 1 364% wartości docelowej. <p>Jest to efektem realizacji dwóch kompleksowych projektów w zakresie ochrony bioróżnorodności, które swoim zasięgiem obejmą pięć parków krajobrazowych województwa warmińsko-mazurskiego oraz wybrane aleje przydrożne – tj. rozległe siedliska na obszarze ok. 13 400 ha. Dzięki temu wsparcie obejmie 42 formy ochrony przyrody.</p> <p>Odnutowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim szacowanym poziomem realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Pojemność obiektów małej retencji” – szacowana realizacja na poziomie 0% wartości docelowej, <p>co jest bezpośrednią konsekwencją nie dofinansowania żadnego projektu w zakresie retencionowania wód. Powodem tego jest wspomniany powyżej brak spełnienia na poziomie krajowym warunku ex-ante w zakresie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych” – szacowana realizacja na poziomie 14% wartości docelowej, <p>co jest bezpośrednią konsekwencją niewielkiej wartości kontraktacji w priorytecie inwestycyjnym 6a (o czym mowa powyżej). Kolejne nabory wniosków o dofinansowanie pokażą pełne efekty wdrażania RPO WiM w obszarze gospodarki odpadowej.</p> <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to, że postęp rzeczowy osi priorytetowej jest odpowiedni do jej postępu finansowego.</p> <p>Opóźnienia we wdrażaniu osi priorytetowej przełożyły się na poziom realizacji ram wykonania, na które składa się 9 wskaźników (4 wskaźniki produktu, 4 kluczowe etapy wdrażania i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki produktu oraz kluczowe etapy wdrażania osiągnęły cele pośrednie na koniec 2018r. Nie udało się to w przypadku wskaźnika finansowego, o czym szerzej mowa w rozdziale 17 Sprawozdania. Na chwilę obecną nie identyfikuje się zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
6.	Kultura i dziedzictwo	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 128 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości prawie 159 mln €, z czego ponad 114 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 87,2% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje najwyższy z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poziom kontraktacji środków. Wysoki odsetek zakontraktowanych środków UE występuje we wszystkich poddziałaniach (w osi priorytetowej realizowany jest tylko priorytet inwestycyjny 6c). Wynosi on od 76,2% (poddziałanie 6.2.2 „Szlaki wodne i nabrzeża”) do 100% (poddziałanie 6.2.3 „Efektywne wykorzystanie zasobów”).</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 41% alokacji osi (ok. 53,8 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację 23 projektów w trybie pozakonkursowym. Do końca 2018r. dla 20 projektów podpisane zostały umowy o dofinansowanie na łączną kwotę środków UE ok. 46,3 mln €. Stanowi to 88% wartości wszystkich zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych. Dla kolejnych 2 projektów złożone zostały wnioski o dofinansowanie, a podpisanie umowy nastąpi w roku 2019. Ich wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 1,2 mln €, tj. ok. 0,9% alokacji osi priorytetowej. W przypadku jednego projektu, złożenie wniosku o dofinansowanie oraz podpisanie umowy nastąpi w roku 2019 - jego wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 6,3 mln €, tj. ok. 4,8% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 17,6% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 18,4% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 1 naboru wniosków ogłoszonego w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 0,4 mln €, tj. ok. 0,3% alokacji osi priorytetowej. Na rok 2019 nie planuje się ogłaszanie kolejnych naborów w trybie konkursowym. Planowane jest natomiast zakontraktowanie trzech projektów pozakonkursowych o łącznym dofinansowaniu środkami UE w wysokości 7,5 mln €, tj. ok. 5,7% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 76%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Wobec powyższego, obecnie nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w pełnym wykorzystaniu środków osi priorytetowej.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 5 wskaźników produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku wszystkich wskaźników przekracza wartość docelową na 2023 r. Wskazuje to na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Identyfikuje się wskaźniki, których szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba instytucji kultury objętych” – szacowana realizacja na poziomie 288% wartości docelowej. – „Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne” – szacowana realizacja na poziomie 2 403% wartości docelowej. <p>Pokazuje to dużą skalę potrzeb instytucji kultury w regionie. Zaniebane obiekty zabytkowe w województwie warmińsko-mazurskim koncentrują się często w gminach o bardzo małych dochodach budżetowych. Gestorami wielu z nich są nie tylko mniej zamożne JST, ale również np. parafie wiejskie lub w małych miastach. Dla takich podmiotów w okresie 2016-2018 środki RPO WiM 2014-2020 były praktycznie bezalternatywnym źródłem finansowania inwestycji w kulturze. (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko preferuje projekty o dużych wartościach). Stąd większa liczba podmiotów, które skorzystały ze wsparcia RPO WiM, a w konsekwencji większa oczekiwana liczba odwiedzin we wspartych obiektach. Wpływ na to niewątpliwie ma również zmiana modelu uprawiania turystyki w kierunku większej mobilności turystów (jedna osoba odwiedza kilka miejsc) oraz zmiana modelu turystyki z indywidualnej na rodzinną, grupową.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych jednostek infrastruktury uzdrowiskowej” – szacowana realizacja na poziomie 250% wartości docelowej. <p>W województwie warmińsko-mazurskim sieć miejscowości uzdrowiskowych stanowią Gołdap, Frombork, Miłomłyn, Lidzbark Warmiński oraz Górowo Iławeckie. Wszystkie one otrzymały wsparcie z RPO WiM 2014-2020. Na przekroczenie wartości wskaźnika wpływ miało realizowanie więcej niż jednego projektu przez dane uzdrowisko.</p> <p>W osi priorytetowej nie odnotowano wskaźników, które charakteryzowałyby się niewielkim szacowanym poziomem realizacji wartości docelowej. W przypadku żadnego wskaźnika nie identyfikuje się zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składa się 6 wskaźników (3 wskaźniki produktu,</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>2 kluczowe etapy wdrażania i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018 r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
7.	Infrastruktura transportowa	<p>Do końca 2018 r. w ramach osi priorytetowej podpisano 16 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości prawie 163 mln €, z czego ponad 126 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 63,5% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje wyższy poziom kontraktacji środków w porównaniu ze średnią dla wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wysoki odsetek zakontraktowanych środków UE występuje jedynie w ramach priorytetu inwestycyjnego 7b, ukierunkowanego na poprawę wewnętrznej dostępności transportowej województwa warmińsko-mazurskiego – 81,6% alokacji priorytetu. W priorytecie inwestycyjnym 7d zakontraktowano zaledwie ok. 4,2% dostępnej alokacji.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 89% alokacji osi (ok. 176 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację 11 projektów w trybie pozakonkursowym. Do końca 2018r. dla 9 projektów podpisane zostały umowy o dofinansowanie na łączną kwotę środków UE ok. 109 mln €. Stanowi to 62% wartości wszystkich zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych. Pozostaje zatem zakontraktowanie 2 projektów. W przypadku jednego z nich złożenie wniosku o dofinansowanie oraz podpisanie umowy nastąpi w roku 2019 - jego wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 20 mln €, tj. ok. 10% alokacji osi priorytetowej. Dla projektu „Rewitalizacja linii kolejowej nr 221 Gutkowo – Braniewo” wniosek o dofinansowanie złożony został w roku 2017. W roku 2018 projekt został oceniony i wybrany do dofinansowania. Jego wartość dofinansowania to ok. 44 mln €, tj. ok. 22% alokacji osi priorytetowej. Niestety, w wyniku postępowań przetargowych na roboty budowlane oraz pełnienie usługi nadzoru budowlanego, złożone oferty znacznie przewyższyły szacowane wartości inwestycji, ujęte w złożonym wniosku o dofinansowanie. Dlatego beneficjent (PKP PLK S.A.) odmówił podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Instytucja Zarządzająca RPO WiM 2014-2020 wystosowała wniosek do Ministra Infrastruktury o pokrycie brakującej kwoty na realizację inwestycji ze środków budżetu państwa. Wniosek ten nie uzyskał akceptacji, dlatego zaproponowano beneficjentowi podzielenie inwestycji na odrębne etapy, co umożliwiłoby realizację jej części w ramach RPO WiM 2014-2020.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 12,2% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 14,6% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 1 naboru wniosków ogłoszonego w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 1 mln €, tj. ok. 0,5% alokacji osi priorytetowej. Na rok 2019 nie planuje się ogłaszanie kolejnych naborów w trybie konkursowym. Planowane jest natomiast zakontraktowanie jednego projektu pozakonkursowego o dofinansowaniu środkami UE w wysokości 20 mln €, tj. ok. 10% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 71%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w ramach priorytetu inwestycyjnego 7d i dotyczą rezygnacji beneficjenta z podpisania umowy o dofinansowanie projektu „Rewitalizacja linii kolejowej nr 221 Gutkowo – Braniewo”, na który przeznaczono aż ok. 22% alokacji osi priorytetowej. W przypadku, gdy niemożliwe będzie zrealizowanie części inwestycji, konieczne będzie realokowanie tych środków na inne obszary wdrażania.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 4 wskaźniki produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego 2 wskaźniki (50% wszystkich wskaźników) osiągnęło już wartość docelową na 2023 r. Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku 3 wskaźników (75% wszystkich wskaźników) przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020. Wskazuje to na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Identyfikuje się wskaźnik, którego szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Jest to wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Całkowita długość nowych dróg” – szacowana realizacja na poziomie 564% wartości docelowej. Przygotowane dokumentacje techniczne inwestycji drogowych realizowanych z RPO WiM 2014-2020 w większym stopniu niż wstępnie planowano zakładają budowę nowych dróg. W warunkach województwa warmińsko-mazurskiego przebudowa dróg często wiąże się z koniecznością poprowadzenia ich fragmentów po nowym śladzie i zmiany przebiegu pasa drogowego. Jest to niezbędne do uzyskania pozytywnej decyzji środowiskowej na realizacji inwestycji. Klasyfikuje się je wówczas jako budowa nowej drogi. <p>Odnotowano również wskaźnik, który charakteryzuje się zerowym szacowanym</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>poziomem realizacji wartości docelowej. Jest to wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych” – szacowana realizacja na poziomie 0% wartości docelowej, <p>co jest bezpośrednią konsekwencją wyżej wspomnianej rezygnacji beneficjenta z podpisania umowy o dofinansowanie „Rewitalizacja linii kolejowej nr 221 Gutkowo – Braniewo”.</p> <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 2 wskaźniki (1 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Oba wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
8.	Obszary wymagające rewitalizacji	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 74 umowy o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 74 mln €, z czego ok. 49 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 74,9% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje jeden z najwyższych z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poziom kontraktacji środków. W ramach osi priorytetowej realizowany jest tylko priorytet inwestycyjny 9b. Rewitalizacja obszarów miejskich podzielona została na trzy działania, tj. dla obszaru funkcjonalnego Elbląga (działanie 8.2), obszaru funkcjonalnego Ełku (działanie 8.3) oraz pozostałych obszarów województwa (działanie 8.1). Wysoki odsetek zakontraktowanych środków UE występuje we wszystkich ww. działaniach. Wynosi on od 72,4% (działanie 8.3) do 75,2% (działanie 8.1).</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 38% alokacji osi (ok. 24,9 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację 33 projektów w trybie pozakonkursowym. Do końca 2018r. dla 30 projektów podpisane zostały umowy o dofinansowanie na łączną kwotę środków UE ok. 23,3 mln €. Stanowi to 94% wartości wszystkich zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych. Dla pozostałych 3 projektów złożone zostały wnioski o dofinansowanie, a podpisanie umowy nastąpi w roku 2019. Ich wartość dofinansowania środkami UE wynosi ok. 1,6 mln €, tj. ok. 2,5% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 25,8% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków,</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>ok. 28,8% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 3 naborów wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o łącznym nakładzie środków ok. 10 mln €, tj. ok. 15% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnego naboru w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 0,7 mln €, tj. ok. 1% alokacji osi priorytetowej. Planowane jest również zakontraktowanie trzech projektów pozakonkursowych o łącznym dofinansowaniu środkami UE w wysokości 1,6 mln €, tj. ok. 2,5% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 92%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji osi priorytetowej (priorytetu inwestycyjnego 9b) mierzony jest przez 2 wskaźniki produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego ich szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, znacznie przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020. Mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Otwarta przestrzeń utworzona lub zrekultywowana na obszarach miejskich” – szacowana realizacja na poziomie 260% wartości docelowej. – „Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach” – szacowana realizacja na poziomie 340% wartości docelowej. <p>Ponieważ rewitalizacja w obecnym okresie programowania głównie dotyczy nadawania nowych funkcji społecznym obszarom problemowym, to wsparta infrastruktura powinna zostać przeznaczona na cele związane z włączeniem społecznym bądź aktywizacją społeczno-zawodową. W konsekwencji w realizowanych projektach rządziej skupiano się na rewitalizacji kosztochłonnej budynków w centrach miast, a częściej wspierano tzw. otwartą przestrzeń wspólną, bądź adoptowano na cele społeczne budynki ulokowane na peryferiach miast.</p> <p>Wobec czego, nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu wartości docelowych wskaźników rzeczowych osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 2 wskaźniki (1 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Oba wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
9.	Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 121 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 92 mln €, z czego ponad 60 mln € to środki EFRR. Stanowi to ok. 74,7% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje jeden z najwyższych z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poziom kontraktacji środków. Wysoki odsetek zakontraktowanych środków UE występuje we wszystkich priorytetach inwestycyjnych osi priorytetowej. Największy w ramach priorytetu inwestycyjnego 9a, ukierunkowanego na podniesienie jakości i skuteczności usług zdrowotnych oraz usług socjalnych – 85,1% alokacji priorytetu. W priorytecie inwestycyjnym 10a zakontraktowano ok. 64,8% dostępnej alokacji.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 13% alokacji osi (ok. 10,6 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację jednego projektu w trybie pozakonkursowym, tj. projektu pn. „Budowa i wyposażenie Centrum Nauki InnoPolice w Szczytnie”. Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony w roku 2018, jednakże beneficjent (Gmina Miejska Szczytno) odstąpiła od jego realizacji.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 16,3% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 17% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>Na poziom wydatkowania środków negatywnie oddziałują uwarunkowania rynkowe, tj. wzrost kosztów inwestycji, powodujący problemy w skutecznym rozstrzygnięciu prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. Skutkuje to opóźnieniami w realizacji projektów, a tym samym opóźnienia w wydatkowaniu środków RPO WiM 2014-2020. Szerzej mowa o tym w rozdziale 6a Sprawozdania.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 1 naboru wniosków ogłoszonego w trybie konkursowym w roku 2018 o nakładzie środków ok. 2,5 mln €, tj. ok. 3% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 2 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 0,9 mln €, tj. ok. 1% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 93%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie utrudnienia w pełnej kontraktacji środków dotyczą rezygnacji beneficjenta</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>z realizacji projektu pozakonkursowego pn. „Budowa i wyposażenie Centrum Nauki InnoPolice w Szczytnie”, na który przeznaczono ok. 13% alokacji osi priorytetowej. Konieczne zatem będzie ewentualne realokowanie tych środków na inne obszary wdrażania.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 12 wskaźników produktu. Na koniec okresu sprawozdawczego 4 wskaźniki (33% wszystkich wskaźników) osiągnęły już wartość docelową na 2023 r. Szacowana realizacja, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie, w przypadku 9 wskaźników (75% wszystkich wskaźników) przekracza cel postawiony na koniec realizacji RPO WiM 2014-2020. Wskazuje to na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Identyfikuje się wskaźniki, których szacowany poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych podmiotów leczniczych” – szacowana realizacja na poziomie 275% wartości docelowej. – „Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej” – szacowana realizacja na poziomie 317% wartości docelowej. – „Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi” – szacowana realizacja na poziomie 1 507% wartości docelowej. <p>Jest to efektem tego, że podmioty lecznicze w większym stopniu niż prognozowano aplikują o wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną, a w mniejszym stopniu zabiegają o środki na infrastrukturę ochrony zdrowia. Stąd większa liczba podmiotów, które skorzystały ze wsparcia RPO WiM, a w konsekwencji większa populacja województwa objęta usługami zdrowotnymi. Poza tym wsparcie otrzymały również szpitale o zasięgu regionalnym, co znacznie poszerza grono potencjalnych osób mogących korzystać z ulepszonych usług.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego” – szacowana realizacja na poziomie 213% wartości docelowej. – „Liczba obiektów infrastruktury edukacji ogólnej” – szacowana realizacja na poziomie 750% wartości docelowej. – „Liczba obiektów infrastruktury przedszkolnej” – szacowana realizacja na poziomie 333% wartości docelowej. – „Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej” – szacowana realizacja na poziomie 229% wartości docelowej. <p>Wynika to z dużego zainteresowania oraz potencjału absorpcyjnego szkół i placówek oświaty w zakresie doposażenia/wyposażenia bazy dydaktycznej w celu optymalizacji procesów kształcenia i szkolenia. Wykazują one nadal niską jakość bazy techniczno -</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>dydaktycznej, w tym przestarzałe zaplecze i wyposażenie pracowni np. do praktycznej nauki zawodu. Wydatki na te cele stanowią większy niż planowano udział w dofinansowanych projektach, dzięki czemu wsparcie mogło otrzymać więcej placówek oświaty. W rezultacie większa liczba miejsc szkolnych oraz przedszkolnych korzysta z efektów projektów.</p> <p>Odnotowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim szacowanym poziomem realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Nakłady inwestycyjne na budowę / modernizację infrastruktury zdrowotnej” – szacowana realizacja na poziomie 64% wartości docelowej, <p>co wynika ze wspomnianego powyżej większego zapotrzebowania podmiotów leczniczych na wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną, niż na infrastrukturę ochrony zdrowia.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba obiektów infrastruktury popularyzującej naukę i innowację” – szacowana realizacja na poziomie 50% wartości docelowej, – „Liczba szkół odwiedzających instytucje popularyzujące naukę i innowację” – szacowana realizacja na poziomie 66% wartości docelowej, <p>co jest bezpośrednią konsekwencją wyżej wspomnianej rezygnacji beneficjenta z realizacji projektu pozakonkursowego pn. „Budowa i wyposażenie Centrum Nauki InnoPolice w Szczycinie”.</p> <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składa się 6 wskaźników (3 wskaźniki produktu, 2 kluczowe etapy wdrażania i 1 wskaźnik finansowy). Wszystkie wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018 r. Co więcej, jeden z nich osiągnął już wartość przewidzianą na rok 2023. Jest to następujący wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych podmiotów leczniczych” – realizacja na poziomie 100% (12 szt. z zaplanowanych 12 szt.). <p>W przypadku pozostałych wskaźników, nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w tym zakresie.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFRR, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p>
10.	Regionalny rynek pracy	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 244 umowy o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 114 mln €, z czego prawie 97 mln € to środki EFS. Stanowi to ok. 56,1% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Największy odsetek środków UE zakontraktowano w ramach priorytetu inwestycyjnego 8iii, ukierunkowanego na powstawanie nowych przedsiębiorstw poprzez udzielanie wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej –</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>73,3% alokacji priorytetu. Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 63,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego 8iv, – 59,3% alokacji priorytetu inwestycyjnego 8v, – 52,2% alokacji priorytetu inwestycyjnego 8i, – 23,1% alokacji priorytetu inwestycyjnego 8vi. <p>Na obecnym etapie wdrażania obawy budzi jedynie niewielki poziom zakontraktowanych środków w ramach priorytetu inwestycyjnego 8vi (działanie 10.7. Aktywne i zdrowe starzenie się) – tj. zaledwie 23,1% alokacji działania. Jest to konsekwencją niewielkiego zainteresowania potencjalnych beneficjentów realizacją kompleksowych programów zdrowotnych obejmujących profilaktykę, diagnostykę i promocję zdrowia, dotyczących chorób będących istotnym problemem regionu. W celu zwiększenia zainteresowania aplikowaniem o środki IZ RPO WiM podejmowała szereg działań, w szczególności informacyjno-promocyjnych. Pomimo tego, potencjalni wnioskodawcy nie są zainteresowani uczestnictwem w spotkaniach, a tym bardziej aplikowaniem o dostępne środki na realizację programów zdrowotnych świadczonych indywidualnym osobom. W opinii IZ RPO WiM przyczyną tego są niskie stawki finansowe, nieatrakcyjne w porównaniu ze świadczeniami NFZ, ustalone w programach zdrowotnych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. W konsekwencji do końca 2018r. w działaniu 10.7 podpisano zaledwie 5 umów o dofinansowanie.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 49% alokacji osi (85 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację projektów w trybie pozakonkursowym realizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Projekty dotyczące realizacji zadań publicznych w obszarze promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy składane są cyklicznie – co roku. W roku 2019 planowane jest podpisanie umów w tym zakresie na kwotę ok. 10 mln €, tj. ok. 6% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Wysoki poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 35,3% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 34,4% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 4 naborów wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o łącznym nakładzie środków ok. 12 mln €, tj. ok. 7% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 8 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ok. 15 mln €, tj. ok. 9% alokacji osi priorytetowej. Planowane jest również zakontraktowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>o łącznym dofinansowaniu środkami UE w wysokości ok. 10 mln €, tj. ok. 6% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 81%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedynie zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w priorytecie inwestycyjnym 8vi, o czym mowa powyżej.</p> <p>W 2018r. występowały jednak problemy utrudniające realizację osi priorytetowej. Do najważniejszego zaliczyć można stwierdzenie przez Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz Komisję Europejską niekwalifikowalności VAT w projektach, w ramach których udzielane było wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doposażenie stanowisk pracy. W konsekwencji do grudnia 2018r. wstrzymana została certyfikacja ww. wydatków, a wśród beneficjentów pojawiały się wątpliwości w realizacji projektów o tej specyfice. Po opracowaniu przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa działań naprawczych (nałożenie korekty systemowej na dotychczas certyfikowane środki) oraz zaleceń dla beneficjentów co do dalszej realizacji projektów, w grudniu certyfikacja wydatków została wznowiona.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 45 wskaźników (26 wskaźników rezultatu oraz 19 wskaźników produktu). Na koniec okresu sprawozdawczego 17 wskaźników (38% wszystkich wskaźników) osiągnęło już wartość docelową na 2023 r., co wskazuje na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Wśród nich są takie, których poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie” – realizacja na poziomie 277% wartości docelowej. – „Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie” – realizacja na poziomie 202% wartości docelowej. – „Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie” – realizacja na poziomie 214% wartości docelowej. <p>Jest to efektem tego, że beneficjenci obejmują projektem większe grupy uczestników projektów niż planowali na etapie aplikowania o środki i podpisywania umowy o dofinansowanie projektu. Zaobserwowano również znaczący przyrost liczby osób biernych zawodowo na regionalnym rynku pracy, którzy wykazują gotowość do podjęcia zatrudnienia. W obszarze realizacji usług rozwojowych dla MŚP w województwie warmińsko-mazurskim istnieją ogromne potrzeby w tym zakresie, które pokrywają się z możliwościami absorpcyjnymi Wnioskodawców.</p> <p>Odnutowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim postępowaniem w realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<ul style="list-style-type: none"> – „Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie” – realizacja na poziomie 0% wartości docelowej, – „Liczba osób pracujących, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie” – realizacja na poziomie 0% wartości docelowej, <p>które zostały dodane do RPO WiM 2014-2020 w roku 2018, w wyniku wprowadzenia nowej grupy docelowej (tj. osób pracujących). Pierwsze nabory, które dotyczyły tej grupy docelowej zostały ogłoszone w II połowie 2018r. Wobec powyższego, aby poznać efekty udzielonego wsparcia trzeba poczekać na realizację projektów wybranych do dofinansowania.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu, w tym liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie” - realizacja na poziomie 40% wartości docelowej, – „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu, w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie” - realizacja na poziomie 33% wartości docelowej, <p>które są wskaźnikami rezultatu bezpośredniego. Szkolenia oraz kursy, w ramach których uczestnik zdobywa kwalifikacje, nie są obligatoryjnymi formami wsparcia w ramach projektów realizowanych w priorytecie inwestycyjnym 8i. Określenie jaki katalog form wsparcia jest właściwy dla danego uczestnika projektu, aby znalazł on zatrudnienie następuje w ramach Indywidualnego Planu Działań opracowanego w ramach projektu. Okazuje się, że w realizowanych projektach najczęściej wybieraną formą wsparcia są staże i dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rzadziej natomiast uczestnicy są kierowani na szkolenia/kursy. Niemniej jednak, należy zauważyć, że zależność pomiędzy liczbą osób, które zostały skierowane na szkolenia, a osobami które uzyskały kwalifikacje jest zadowalająca (około 50% osób objętych szkoleniami uzyskuje kwalifikacje).</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” - realizacja na poziomie 17,5% wartości docelowej. Pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie w ramach priorytetu inwestycyjnego 8iv nie były nakierowane jedynie na tworzenie miejsc opieki nad dziećmi. W konsekwencji wszystkie realizowane projekty z tych naborów dotyczyły wspierania usług opieki nad dziećmi do 3 roku życia u dziennych opiekunów lub niań. Dopiero w kolejnych naborach ukierunkowano wsparcie na tworzenie miejsc w żłobkach lub klubach dziecięcych. Przyniosło to spodziewany skutek, gdyż podpisane umowy z tych naborów umożliwią realizację wskaźnika na poziomie ok. 41% wartości docelowej. W roku 2019 planowany jest kolejny nabór na tworzenie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, dlatego dopiero po jego rozstrzygnięciu okaże się czy wartość docelowa będzie mogła zostać

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>osiągnięta.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców” - realizacja na poziomie 0% wartości docelowej. W wyniku wyżej opisanych problemów w kontraktacji środków w priorytecie inwestycyjnym 8vi, do końca 2018r. udało się podpisać umowy o dofinansowanie w ramach tylko jednego z sześciu programów zdrowotnych. <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 2 wskaźniki (1 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Oba wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFS, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p> <p>Do końca 2018 r. wsparcie w ramach osi priorytetowej otrzymało 38 726 osób. Ich struktura pod względem sytuacji na rynku pracy przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 60% (tj. 23 454 osoby) to osoby bezrobotne, – 4% (tj. 1 464 osoby) to osoby bierne zawodowo, – 36% (tj. 13 808 osób) to osoby pracujące łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek. <p>Pod względem wykształcenia struktura uczestników projektów wygląda następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 14% (tj. 5 413 osób) to osoby wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, – 60% (tj. 23 103 osoby) to osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym lub policealnym, – 26% (tj. 10 089 osób) to osoby z wykształceniem wyższym. <p>Ok. 8% uczestników projektów stanowiły osoby z niepełnosprawnościami.</p>
11.	Włączenie społeczne	<p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej podpisano 273 umowy o dofinansowanie projektów o łącznej wartości prawie 70 mln €, z czego ponad 59 mln € to środki EFS. Stanowi to ok. 46,4% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>Oś priorytetową charakteryzuje najniższy z wszystkich osi finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego poziom kontraktacji środków. Największy odsetek środków UE zakontraktowano w ramach priorytetu inwestycyjnego 9i, ukierunkowanego na kompleksowe działania zmierzające do podniesienia aktywności społecznej i zawodowej wśród osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>społecznym – 55,7% alokacji priorytetu. Poza tym zakontraktowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 42,1% alokacji priorytetu inwestycyjnego 9v, – 29,6% alokacji priorytetu inwestycyjnego 9iv. <p>Spadek liczby klientów pomocy społecznej (z 211 625 osób w roku 2013 do 145 742 w roku 2017), zmiana struktury gospodarstw domowych (zmniejszenie liczby wieloosobowych gospodarstw domowych, korzystających z systemu wsparcia pomocy społecznej, na rzecz jednoosobowych gospodarstw domowych) oraz program "Rodzina 500+" negatywnie wpływa na rekrutację uczestników projektów. W konsekwencji występuje mniejsze niż zakładano zainteresowanie potencjalnych beneficjentów aplikowaniem o środki, wzrost liczby beneficjentów rozwiązujących umowy lub odstępujących od jej podpisania oraz opóźnienia w wydatkowaniu środków w ramach podpisanych umów.</p> <p>Na obecnym etapie wdrażania obawy budzi jedynie zerowy poziom zakontraktowanych środków w ramach priorytetu inwestycyjnego 9iv nakierowanych na zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (poddziałania 11.2.1 oraz 11.2.2). Jest to konsekwencją niewielkiego zainteresowania potencjalnych beneficjentów realizacją kompleksowych programów zdrowotnych ukierunkowanych na ułatwienie dzieciom z rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej. Ich realizacja obciążona jest wysokim ryzykiem niepowodzenia ze względu na niedoszacowanie w programie zdrowotnym kosztów takich działań oraz konieczność objęcia jednym projektem dużego obszaru województwa. Znacznie utrudnia to sprawne przeprowadzenie procesu wdrażania projektu. W celu zwiększenia zainteresowania aplikowaniem o środki Instytucja Zarządzająca RPO WiM podejmowała szereg następujących działań, w szczególności informacyjno-promocyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podjęcie kontaktu z NFZ województwa warmińsko – mazurskiego w celu pozyskania informacji o jednostkach stanowiących potencjalnych wnioskodawców z obszaru zdrowia oraz zamieszczania informacji o planowanych przez IZ RPO WiM spotkaniach informacyjnych w Systemie Zarządzania Obiegiem Informacji. – Przekazywanie informacji dotyczących możliwości aplikowania o środki unijne w ramach obszaru zdrowia na konferencjach poświęconych funduszom unijnym. – Przed każdym konkursem organizowanie spotkań informacyjnych oraz konsultacji dla potencjalnych wnioskodawców, na których przekazywane są założenia konkursów, informacje niezbędne do prawidłowego przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu oraz informacje o kryteriach wyboru projektów. – Wsparcie merytoryczne podczas spotkań organizowanych przez PIFE.

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<ul style="list-style-type: none"> – Wprowadzenie możliwości kontaktu telefonicznego/mailowego wnioskodawcy z osobą odpowiedzialną za konkurs. Udzielanie pisemnych odpowiedzi na zapytania wnioskodawców. – Opracowanie listy sprawdzającej do wniosku o dofinansowanie projektu, w celu weryfikacji poszczególnych elementów wniosku przez samych wnioskodawców. <p>Pomimo organizowania szeregu spotkań informacyjnych, potencjalni wnioskodawcy nie są zainteresowani uczestnictwem w tych spotkaniach, a tym bardziej aplikowaniem o dostępne środki na realizację programów zdrowotnych świadczonych osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W opinii IZ RPO WiM przyczyną tego są niskie stawki finansowe, nieatrakcyjne w porównaniu ze świadczeniami Narodowego Funduszu Zdrowia, ustalone w programach zdrowotnych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. W konsekwencji do końca 2018r. w poddziałaniach 11.2.1 oraz 11.2.2 nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że ok. 1% alokacji osi (ok. 1 mln €) stanowią środki przeznaczone na realizację dwóch projektów w trybie pozakonkursowym. Projekty te dotyczą wsparcia i koordynacji rozwoju ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach. Do końca 2018r. podpisane już zostały umowy o dofinansowanie na ich realizację.</p> <p>Osiągnięty poziom kontraktacji środków w osi priorytetowej przekłada się na płatności ponoszone przez beneficjentów. Do końca 2018r. poziom wydatkowania środków w ramach osi, tj. wartość zatwierdzonych wniosków o płatność beneficjentów, wyniósł ok. 15% alokacji osi priorytetowej. Zbliżony poziom środków, ok. 13,7% alokacji osi priorytetowej, przedłożony został Komisji Europejskiej do certyfikacji. Wskazuje to na prawidłowy postęp finansowy osi priorytetowej.</p> <p>W roku 2019 podejmowane będą prace zmierzające do zakontraktowania możliwie największej wartości pozostałych środków. W tym celu nastąpi rozstrzygnięcie 4 naborów wniosków ogłoszonych w trybie konkursowym w roku 2018 o łącznym nakładzie środków ok. 22 mln €, tj. ok. 17% alokacji osi priorytetowej. Poza tym, zaplanowano ogłoszenie kolejnych 8 naborów w trybie konkursowym o łącznym budżecie ponad 12 mln €, tj. ok. 10% alokacji osi priorytetowej. Ponadto, w przypadku znacznej części zakontraktowanych projektów (ok. 71%) planuje się, że ich zakończenie nastąpi do końca roku 2019. Przyniesie to kolejne znaczące płatności ponoszone przez beneficjentów.</p> <p>Jedyne zagrożenia w pełnym wykorzystaniu środków identyfikuje się w priorytecie inwestycyjnym 9iv, o czym mowa powyżej.</p> <p>W roku 2018 występowały jednak problemy utrudniające realizację osi priorytetowej. Do najważniejszego zaliczyć można trudności beneficjentów z rekrutacją uczestników do projektów. Przede wszystkim jest to wynikiem wspomnianej już poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa i spadku</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>liczby klientów pomocy społecznej. Powoduje to czasami niedotrzymywanie przez beneficjentów harmonogramów płatności, co negatywnie wpływa na wydatkowanie i certyfikację środków. Instytucja Zarządzająca monitoruje harmonogramy płatności, a wszelkie odstępstwa i zmiany są na bieżąco wyjaśniane z beneficjentami.</p> <p>Postęp rzeczowy realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych osi priorytetowej mierzony jest przez 16 wskaźników (10 wskaźników rezultatu oraz 6 wskaźników produktu). Na koniec okresu sprawozdawczego 8 wskaźników (50% wszystkich wskaźników) osiągnięto już wartość docelową na 2023 r., co wskazuje na zaawansowany poziom wdrażania osi priorytetowej. Wśród nich jest taki, którego poziom realizacji jest znacznie wyższy od pierwotnie zakładanego. Jest to następujący wskaźnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem” – realizacja na poziomie 335% wartości docelowej. <p>Potwierdza to duże zainteresowanie oraz potencjał absorpcyjny podmiotów ekonomii społecznej, które pełnią istotną rolę w zakresie wspierania integracji społecznej i zawodowej.</p> <p>Odnotowano również wskaźniki, które charakteryzują się niewielkim postępem w realizacji wartości docelowej. Są to następujące wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu” – realizacja na poziomie 0% wartości docelowej, – „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie” – realizacja na poziomie 0% wartości docelowej. <p>W wyniku wyżej opisanych problemów w kontraktacji środków w priorytecie inwestycyjnym 9iv, nakierowanych na zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (poddziałania 11.2.1 oraz 11.2.2), do końca 2018r. nie udało się podpisać żadnej umowy o dofinansowanie. Stąd nie nastąpiła jeszcze realizacja wskaźników.</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie” - realizacja na poziomie 25% wartości docelowej. <p>Wynika to z trudności w rekrutacji uczestników projektów, o czym była mowa powyżej. Przeprowadzone badanie pn. „Wpływ programu Rodzina 500+ na aktywizację społeczną i zawodową w województwie warmińsko-mazurskim” pokazuje mniejsze niż zakładano zainteresowanie uczestnictwem w projektach z obszaru usług społecznych. Na chwilę obecną nie identyfikuje się jednak zagrożeń w osiągnięciu wartości docelowej wskaźnika.</p> <p>W przypadku pozostałych wskaźników nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celu na koniec 2023 r. Wskazuje to na prawidłowy postęp rzeczowy osi</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>priorytetowej.</p> <p>Na odpowiedni poziom realizacji osi priorytetowej wskazuje również postęp w osiąganiu ram wykonania, na które składają się 2 wskaźniki (1 wskaźnik produktu i 1 wskaźnik finansowy). Oba wskaźniki osiągnęły cele pośrednie założone na koniec 2018r. Nie identyfikuje się żadnych zagrożeń w osiągnięciu celów końcowych ram wykonania w 2023 r.</p> <p>Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników EFS, IZ RPO WiM wykorzystuje operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni.</p> <p>W przypadku wskaźnika rezultatu długoterminowego <i>Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu</i>, oszacowana wartość w PI 9iv obarczona została błędem statystycznym nieznacznie przekraczającym 5%, pomimo realizacji próby na poziomie 82,7% populacji (62 z 75 osób). Przy tak niewielkiej populacji uczestników projektów (75 osób), aby wyniki obarczone były błędem poniżej 5%, realizacja próby musiałaby wynosić niemal 100% populacji. Mając na względzie „trudną” grupę uczestników projektów w PI 9iv (osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym) osiągnięcie takiego poziomu okazało się trudne do wykonania.</p> <p>Do końca 2018 r. wsparcie w ramach osi priorytetowej otrzymało 12 236 osób. Ich struktura pod względem sytuacji na rynku pracy przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 50% (tj. 6 122 osoby) to osoby bezrobotne, – 34% (tj. 4 113 osób) to osoby biernie zawodowo, – 16% (tj. 2 001 osób) to osoby pracujące łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek. <p>Pod względem wykształcenia struktura uczestników projektów wygląda następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 32% (tj. 3 951 osób) to osoby wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, – 45% (tj. 5 513 osób) to osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym lub policealnym, – 14% (tj. 1 762 osoby) to osoby z wykształceniem wyższym. <p>Ok. 24% uczestników projektów stanowiły osoby z niepełnosprawnościami.</p>
12.	Pomoc techniczna	<p>Absorpcja przyznanych województwu środków z UE na realizację RPO WiM 2014-2020 nie byłaby możliwa bez zaangażowania w ten proces wykwalifikowanych pracowników. Mając na uwadze powyższe, znaczącym wsparciem w realizację zasadniczych zadań, jakimi są certyfikacja, monitorowanie, ewaluacja, informacja i promocja, rozpatrywanie skarg, koordynacja oraz kontrola i audyt oraz zamykanie poprzednich perspektyw i przygotowujących przyszły okres programowania po 2020 r. jest realizacja projektów w ramach Pomocy Technicznej RPO WiM.</p> <p>Do końca 2018r. w ramach osi priorytetowej wydano 34 decyzje o dofinansowaniu</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>projektów o łącznej wartości prawie 37 mln €, z czego ponad 31 mln € to środki EFS. Stanowi to ok. 46,6% alokacji osi priorytetowej.</p> <p>W okresie sprawozdawczym można było zaobserwować stały proces zasilania kadry. W roku 2018 liczba etatomiesięcy sfinansowanych ze środków Programu wyniosła 7 127 szt. Określony w tym obszarze wskaźnik rezultatu</p> <ul style="list-style-type: none"> – „<i>Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności</i>” pod koniec 2018 r. wyniósł 7,82%, co przekracza założoną wartość docelową na rok 2023 – 4%. <p>Jest to skutkiem sporych ruchów kadrowych wśród pracowników, zarówno w IZ jak i w IP. Na 39 pracowników, których zaprzestano finansować z Pomocy technicznej RPO WiM 2014-2020 w 2018 r., aż 55 osób rozpoczęło zatrudnienie na rzecz wdrażania Programu (fluktuacja „in plus” wyniosła 11,02%). Zauważalny jest proces wzmacniania potencjału kadrowego, co przyczynia się do sprawniejszej realizacji Programu i projektów z nim związanych, zarówno w IZ, IP jak i jednostkach samorządu terytorialnego w strukturach, których zostały utworzone biura ZIT bis.</p> <p>Powyższej kadrze starano się zapewnić odpowiednie warunki pracy poprzez m.in. zakup mebli biurowych, sprzętu komputerowego i oprogramowania, aparatów telefonicznych itp. na poziomie 695 szt. w roku 2018 (oraz 1 598 szt. narastająco od początku wdrażania Programu).</p> <p>Ponieważ wśród obecnych pracowników przeważają osoby ze znacznym stażem pracy w obszarze Funduszy UE, stąd ich potrzeby szkoleniowe są w dużej mierze skierowane na szkolenia specjalistyczne, czy wręcz eksperckie, z zagadnień związanych bezpośrednio lub powiązanych z obszarem Funduszy UE. Ten rodzaj doskonalenia zawodowego jest połączony z procesem stałego rozwijania kompetencji kadr, wpisującego się w postulat kształcenia się przez całe życie. Stąd począwszy od 2018 r. wprowadzano usprawnienia w <i>Planie podnoszenia kwalifikacji</i>, które polegały m.in. na zwiększeniu nacisku na realizację szkoleń specjalistycznych wynikających z wcześniej zdiagnozowanych potrzeb pracowników. Łączna liczba uczestników szkoleń wyniosła 1 834 osoby w roku 2018 (oraz 2 963 szt. narastająco od początku wdrażania Programu). Tendencje rozwojowe pracowników zaangażowanych we wdrażanie Programu przedstawia wskaźnik rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „<i>Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE</i>”, który w okresie sprawozdawczym wyniósł 3,40 (wartość docelowa w 2023 r. – 1,5 szt.). <p>Aktywny proces samodoskonalenia zawodowego oraz duże doświadczenie zawodowe znacznej grupy pracowników wykonujących zadania na rzecz wdrażania Programu przyczyniły się do coraz sprawniejszego weryfikowania i zatwierdzania projektów. Nie znalazło to jeszcze odzwierciedlenia w realizacji wskaźnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „<i>Średni czas zatwierdzania projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)</i>” osiągniętego na poziomie 215,08 dni (przy

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>założeniach programowych – 130 dni).</p> <p>Na jego wysoką wartość wpływ miały również czynniki niezależne od IZ RPO WiM. Mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaczna kumulacja naborów ogłaszanych w latach 2017-2018, w wyniku czego w tym okresie złożonych zostało ok. 4,2 tys wniosków o dofinansowanie, – wybór projektów w ramach niektórych naborów był prowadzony jeszcze przed nowelizacją ustawy wdrożeniowej oraz <i>Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020</i>, wobec czego w ich przypadku nie mogły być stosowane usprawnienia wdrożone przez IZ (np. ocena wniosków przez jednego eksperta, nowe podejście w zakresie uzupełniania braków w zakresie warunków formalnych, nowe zasady dotyczące komunikacji instytucji z wnioskodawcą), – problemy ze skompletowaniem składów KOP, – opóźnienia w przygotowaniu przez beneficjentów dokumentacji wymaganej do podpisania umowy, np. zaświadczeń o niezaleganiu z należnościami wobec Skarbu Państwa (ZUS i US). <p>Warto również zaznaczyć, że w przypadku wdrażania projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego powyższy wskaźnik w 2018 r. w niewielkim stopniu przekroczył pożądaną wartość i wyniósł 141,45 dni, natomiast dla projektów w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, wyniósł 262,67 dni.</p> <p>W procesie ewaluacji wdrażane były rekomendacje z dwóch badań ewaluacyjnych, tj.: <i>„Ocena systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w zakresie wczesnej identyfikacji barier”</i> oraz <i>„Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020”</i>. Do końca 2018r. wdrożono 13 z 18 sformułowanych rekomendacji. Dodatkowo, w badanym okresie sprawozdawczym zrealizowano badanie ewaluacyjne: <i>„Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.”</i>. Zostało ono zakończone w grudniu 2018 r., stąd rekomendacje z tego badania nie mogły zostać wdrożone do końca roku 2018. Wobec powyższego, aktualny stopień realizacji wskaźnika rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>„Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych”</i> wynosi 68,42% (przy wartości docelowej na rok 2023 w wysokości 80%). <p>Należy mieć jednak na uwadze, że wdrażanie niektórych rekomendacji nie zostało jeszcze zakończone.</p> <p>W okresie objętym sprawozdaniem prowadzone były również szkolenia dla beneficjentów RPO WiM dotyczące m.in.: kwalifikowalności wydatków w projektach EFS, zasady równości szans kobiet mężczyzn i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, pomocy publicznej w ramach realizacji projektów,</p>

Numer id.	Oś priorytetowa	Ocena postępów w realizacji celów programu, w tym wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w zmiany wartości wskaźników rezultatu, jeżeli dostępne są wyniki badań ewaluacyjnych.
		<p>prawidłowego zamykania projektów (końcowe rozliczanie projektów, kontrola, trwałość projektów), itd. Łączna liczba uczestników szkoleń wyniosła 1 507 osoby w roku 2018 (oraz 3 321 szt. narastająco od początku wdrażania Programu). Wymiar realizacji tego celu przedstawia wskaźnik rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów”, który w 2018 r. osiągnął wartość 4,56 w skali od 1-5 (przy wartości docelowej na rok 2023 w wysokości 4,2). <p>Realizacja ww. celów, a wraz z nimi osiąganie odpowiednich wartości wskaźników rezultatu w ramach Pomocy technicznej, wspomaga wdrażanie Programu m.in. w aspekcie kadrowym, sprzętowym (np. odpowiednie wyposażenie stanowiska pracy m.in. w sprzęt informatyczny, meble, niezbędne materiały biurowe itp.), doskonalenia zawodowego poprzez różne formy szkoleń itp., co pośrednio wpływa na rozwój gospodarki regionu.</p>

11.2 Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

RPO WiM wdrażany jest zgodnie z zasadami dotyczącymi promowania równości szans kobiet i mężczyzn, zapobiegania dyskryminacji, a w szczególności wspierania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Potrzeby tych grup zostały uwzględnione na etapie tworzenia RPO WiM oraz są uwzględniane na etapie jego realizacji.

Podjęte działania zmierzają do tego by wnioskodawcy właściwie ujmowali w projektach kwestie związane z równouprawnieniem płci oraz zapewniali dostępność efektów projektów dla osób z niepełnosprawnościami. Regulaminy konkursów zawierające rozdziały poświęcone przestrzeganiu tych zasad, zostały wypracowane w konsultacji z ekspertem Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Wskazują one na możliwość wykorzystania mechanizmu racjonalnych usprawnień, które zniwelują bariery osób z niepełnosprawnościami. Do tej pory zastosowano go w przypadku dwóch projektów EFS. Ww. zasady promowane są również na spotkaniach informacyjnych i warsztatach konsultacyjnych z wnioskodawcami oraz członkami KOP. Na stronie internetowej RPO WiM umieszczona została zakładka *Fundusze bez barier* przybliżająca sposoby ujmowania ww. kwestii w projektach.

W każdym projekcie, na etapie jego oceny, następuje weryfikacja spełnienia zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach kryteriów wyboru projektów. Zgodność projektu ubiegającego się o dofinansowanie z zasadą równouprawnienia płci badana jest w oparciu o minimalne warunki jakie powinien spełnić projekt w ramach niniejszej zasady, tj. zestaw pięciu pytań określonych w Wytycznych Ministra Inwestycji i Rozwoju. Ponadto, w ramach kryteriów wyboru projektów

oceniana jest zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Spełnienie ww. kryteriów jest warunkiem koniecznym do przyznania dofinansowania. W konsekwencji, w żadnym z realizowanych projektów nie zadeklarowano braku zastosowania ww. zasady.

Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi, zadeklarowana we wniosku o dofinansowanie, jest monitorowana podczas weryfikacji wniosków o płatność oraz kontroli projektów. Beneficjenci zapewniają, że projekty zarządzane są w sposób równościowy, stosowane są elastyczne formy zatrudnienia, a działania w nich realizowane są zgodne z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz dostosowane do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Na obecnym etapie wdrażania RPO WiM nie stwierdzono barier ani problemów w zakresie realizacji zasad równości szans i niedyskryminacji. Stąd nie podejmowano dodatkowych działań upowszechniających te zasady w poszczególnych obszarach interwencji Programu. W 2018r. nie przeprowadzono badań ewaluacyjnych ani analiz pozwalających na podsumowanie działań z realizacji opisywanych zasad. Przykładami dobrych praktyk w tym zakresie są m.in. projekty:

- „Przebudowa, rozbudowa oraz zakup wyposażenia na potrzeby stolarni Zakładu Aktywności Zawodowej w Biskupcu”, którego przedmiotem jest poprawa warunków pracy i rehabilitacji osób posiadających umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności. Projekt przyczyni się do zwiększenia aktywności społeczno-zawodowej osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
- „Przebudowa budynku przy ul. Bałtyckiej 45 w Olsztynie na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami”, w którym możliwe będzie świadczenie usług aktywizacji społeczno-zawodowej, w formie Warsztatów Terapii Zajęciowej. Projekt promuje włączenie społeczne, przeciwdziałanie ubóstwu i dyskryminacji.

11.3 Zrównoważony rozwój

Przekazując środki finansowe w ramach funduszy strukturalnych, UE wymaga, aby przeznaczone były one zgodnie z zasadami, jakie przyświecają polityce zrównoważonego rozwoju, tj. finansowanie przedsięwzięć minimalizujących oddziaływanie działalności człowieka na środowisko. Dlatego zapisy art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. dotyczące zrównoważonego rozwoju znalazły odzwierciedlenie w przyjętym systemie naboru i oceny projektów w ramach RPO WiM 2014-2020. Dla każdego działania/poddziałania przyjęto katalog kryteriów formalnych i merytorycznych, których spełnienie jest obligatoryjne do uzyskania pozytywnej oceny projektu. Przyjęte przez Komitet Monitorujący RPO WiM 2014-2020 kryteria merytoryczne wyboru projektów (obligatoryjne) w szczególności uwzględniają kryterium „Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej - zrównoważony rozwój” (w zakresie EFRR) oraz kryterium „Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju” (w zakresie EFS). W kryteriach tych weryfikowany jest pozytywny (lub chociażby neutralny) wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju. Projekty zakładające negatywny wpływ na ww. politykę horyzontalną nie mogą być finansowane w ramach RPO WiM 2014-2020.

We wnioskach o dofinansowanie wymagane jest od wnioskodawców wskazanie konkretnych przejawów zgodności realizowanych projektów z zasadą zrównoważonego rozwoju. W kontekście wsparcia EFS realizowanie tej zasady przejawia się m.in. w działaniach polegających na informowaniu kadry zarządzającej o zasadzie zrównoważonego rozwoju, poszanowaniu środowiska naturalnego,

rozpowszechnianiu świadomości ekologicznej, odpowiednich działań w kontekście organizacji szkoleń, spotkań, przygotowywaniu materiałów szkoleniowych, biurowych, promocyjnych oraz tworzeniu tzw. zielonych miejsc pracy. W ramach wsparcia EFRR sprawdzane jest, czy projekt został przygotowany zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, przyczynia się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, wspierania efektywnego gospodarowania zasobami oraz czy projekt odnosi się i określa zdolność do reagowania i adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zagrożenia powodziowego).

11.4 Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu

Oś Priorytetowa	Kwota wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmian klimatu (€)	Procent alokacji osi / Programu (%)
4	106 563 726,96	40,17%
5	13 175 803,02	12,52%
6	32 392 980,24	24,73%
7	770 428,56	0,39%
8	2 983 436,29	4,60%
Ogółem RPO WiM 2014-2020	155 886 375,07	9,02%

Zgodnie z RPO WiM szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu wynosi 326 583 352 €, tj. ok. 18,9% alokacji Programu. Powyższa tabela pokazuje kwotę wsparcia UE przeznaczonego na cele związane ze zmianami klimatu, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie projektów w ramach RPO WiM 2014-2020.

Do końca 2018 r. odsetek zakontraktowanej alokacji osi priorytetowych ukierunkowanych na cele dotyczące zmiany klimatu (tj. osi IV – Efektywność energetyczna, V – Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów, VI – Kultura i dziedzictwo, VII – Infrastruktura transportowa oraz VIII – Obszary wymagające rewitalizacji) wyniósł ok. 58%. Przełożyło się to na przeznaczenie wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu w wysokości 155 886 375,07 €. Stanowi ona ok. 9,02% alokacji Programu oraz ok. 15,24% wartości wszystkich podpisanych umów RPO WiM.

11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu

Realizacja RPO WiM przebiega z poszanowaniem zasady partnerstwa i współpracy. Stosowana była na etapie sporządzania Programu, a obecnie jest niezbędnym elementem jego wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Takie podejście pomaga zapewnić, by podejmowane działania były dostosowane do miejscowych i regionalnych potrzeb, wyzwań oraz priorytetów.

Szczególne znaczenie dla realizacji zasady partnerstwa ma funkcjonowanie Komitetu Monitorującego RPO WiM. W skład tego gremium wchodzi m.in. szeroki i zróżnicowany wachlarz partnerów społecznych (tj. m.in. przedstawiciele środowiska naukowego, organizacji pozarządowych,

organizacji związkowych, organizacji pracodawców). Przydzielone Komitetowi kompetencje powodują, że partnerzy mają wpływ na takie kwestie związane z realizacją RPO WiM jak np.: kształt kryteriów wyboru projektów, plan ewaluacji czy też strategię komunikacji. Systematycznie dokonują również przeglądu stanu wdrażania, mając możliwość przedstawiania uwag i propozycji w tym zakresie. Efektywność pracy Komitetu wzmacnia funkcjonowanie powołanych w jego ramach czterech Grup roboczych (ds. edukacji, ds. przedsiębiorczości i gospodarki, ds. włączenia społecznego i rynku pracy oraz ds. efektywności funduszy Unii Europejskiej 2014-2020). Każdej z tych Grup przewodniczą partnerzy społeczni. W opinii partnerów funkcjonowanie Grup roboczych stanowi najlepszy przejaw partnerskiej współpracy, przestrzeni do konsultacji i współdecydowania. W celu wzmocnienia potencjału partnerów uczestniczących w pracach Komitetu, finansowane są koszty związane zarówno z ich udziałem w posiedzeniach Komitetu, jak i poszerzeniem wiedzy w postaci szkoleń oraz ekspertyz.

Partnerzy, za pośrednictwem swoich reprezentantów w Komitecie, włączani są również w proces konsultacji opracowywanych przez Instytucję Zarządzającą SZOOP. Z wykorzystaniem strony internetowej Programu prowadzone są konsultacje społeczne niektórych kryteriów wyboru projektów oraz regulaminów konkursów przeprowadzanych w ramach EFS. IZ angażuje partnerów w prace nad przygotowaniem RPO na lata 2021-2027. Wykorzystanie ich wiedzy i wniosków z realizacji RPO WiM 2014-2020 może być istotne w celu wypracowania lepszych rozwiązań i usprawnień oraz minimalizacji ryzyk związanych z implementacją kolejnego RPO. Kluczowa w tym zakresie będzie praca Grup roboczych KM RPO WiM.

Do końca 2018 r. w ramach RPO WiM zakończono realizację trzech badań ewaluacyjnych. Aby poznać opinie partnerów w realizacji Programu, w kwestiach objętych badaniem, zagwarantowany został ich udział w wywiadach prowadzonych przez Wykonawców badań. Wyniki ewaluacji zostały przekazane członkom KM RPO WiM.

Wpływ partnerów na kształt prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych przejawia się poprzez możliwość opiniowania i zatwierdzenia *Strategii komunikacji RPO WiM* przez członków Komitetu oraz udział w corocznej dyskusji na posiedzeniu Komitetu nad efektami prowadzonych działań w roku poprzednim oraz planami na rok przyszły. Ich opinia zasięgana jest również podczas tworzenia nowych sposobów komunikowania o RPO WiM. Ważnym narzędziem komunikacji są m.in. prowadzone webinaria dla beneficjentów programu, w których partnerzy aktywnie występują. Ponadto, IZ zaprasza na wszelkie konferencje, spotkania, imprezy plenerowe oraz szkolenia dotyczące RPO WiM szerokie grono partnerów.

Realizacja zasady partnerstwa podlega ocenie w porozumieniu i współpracy z partnerami wchodzącymi w skład Komitetu. Efektem tego działania jest niniejszy rozdział sprawozdania.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA (art. 111 ust. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

12.1 Postęp w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Od początku wdrażania RPO WiM 2014-2020 zrealizowano 3 badania ewaluacyjne. Dwa pierwsze badania zostały przeprowadzone w 2016 r. (*Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz Ocena systemu realizacji*

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w zakresie wczesnej identyfikacji barier) natomiast trzecie zakończono w grudniu 2018 r. (*Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.*).

Od 2016 r. zgodnie z *Wytycznymi Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020* Jednostka Ewaluacyjna RPO WiM zobligowana jest do corocznego przeglądu Planu Ewaluacji RPO WiM 2014-2020.

W 2018 r. w Planie ewaluacji zaplanowano do realizacji 6 badań ewaluacyjnych. Po dokonaniu jego przeglądu przez Jednostkę Ewaluacyjną RPO WiM, konsultacji zmian z departamentami wdrożeniowymi oraz Grupą Sterującą Ewaluacją RPO WiM i akceptacji projektu zaktualizowanego Planu przez Krajową Jednostkę Ewaluacji, Komitet Monitorujący RPO WiM zdecydował o jego aktualizacji. Konieczność dokonania zmian wynikała z nowelizacji Wytycznych Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie listy badań obowiązkowych, aktualizacji kwestii instytucjonalno-organizacyjnych, potrzeby weryfikacji użyteczności zapisów oraz konieczności zmian w harmonogramie badań ewaluacyjnych. W wyniku aktualizacji Planu zadecydowano, że w 2018 r. zostaną rozpoczęte prace nad 4 badaniami ewaluacyjnymi:

- *Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.*,
- *Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego RPO WiM 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródk okresowego, w tym realizacji wskaźników ram wykonania,*
- *Wpływ interwencji RPO WiM 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim,*
- *Badanie ewaluacyjne dotyczące oceny instrumentów finansowych wdrażanych w ramach RPO WiM 2014-2020.*

Badanie dotyczące Strategii rozwoju województwa zostało zrealizowane w całości w 2018 r., natomiast badania mid-term RPO WiM oraz wpływu RPO WiM na zatrudnienie i rynek pracy są w trakcie realizacji. W przypadku badania dotyczącego oceny instrumentów finansowych wdrażanych w RPO WiM opracowano i złożono do komórki zajmującej się zamówieniami publicznymi dokumentację w celu wszczęcia postępowania przetargowego.

W wyniku realizacji badania ewaluacyjnego pt.: *Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.* sformułowano jedną główną rekomendację, w ramach której wyróżniono dziewięć szczegółowych rekomendacji. Pierwsze konsultacje możliwości i zasadności wdrożenia poszczególnych rekomendacji odbyły się w trakcie realizacji badania, na specjalnie zorganizowanym panelu dyskusyjnym. Adresaci rekomendacji zostali, decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zobligowani do wdrożenia rekomendacji w terminie do końca IV kwartału 2019 roku. W roku 2019 Jednostka Ewaluacyjna RPO WiM będzie na bieżąco monitorować stan wdrażania przyjętych rekomendacji. Raport końcowy z badania został przekazany Komisji Europejskiej (poprzez system SFC 2014), Krajowej Jednostce Ewaluacji, członkom Grupy Sterującej Ewaluacją RPO WiM 2014-2020 oraz członkom Komitetu Monitorującego RPO WiM 2014-2020. Ponadto został upubliczniony na stronie internetowej <http://rpo.warmia.mazury.pl/>.

W roku 2018 Jednostka Ewaluacyjna RPO WiM monitorowała na bieżąco rekomendacje z badania ewaluacyjnego realizowanego w 2016 roku pt.: *Ocena systemu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w zakresie wczesnej identyfikacji barier*. W ramach badania wypracowano łącznie 11 rekomendacji, z czego dotychczas wdrożono w całości 6 rekomendacji. Termin wdrożenia części rekomendacji został

wyznaczony do 31 grudnia 2023 r. Rekomendacje w ramach badania pt. *Ewaluacja systemu wyboru projektów ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020* (7 rekomendacji) wszystkie zostały wdrożone w 2017 r. Łącznie z 3 badań ewaluacyjnych wypracowano 19 rekomendacji, z czego wdrożono w całości 13 rekomendacji.

Zestawienie wszystkich badań ewaluacyjnych ujętych w Planie Ewaluacji RPO WiM 2014-2020 wraz z informacją o stopniu wdrożenia poszczególnych rekomendacji przedstawione zostało w załączniku nr 17 do Sprawozdania.

7 listopada 2018 roku w celu zachowania zasady partnerstwa oraz koordynacji procesu ewaluacji w ramach Programu, odbyło się czwarte spotkanie Grupy Sterującej Ewaluacją RPO WiM 2014-2020. Ponadto, w trybie obiegowym z członkami Grupy konsultowane były wszystkie opracowane przez Jednostkę Ewaluacyjną RPO WiM projekty badań ewaluacyjnych (w tym: raporty metodyczne, końcowe wraz z tabelami rekomendacji z realizowanych badań ewaluacyjnych), coroczny przegląd Planu Ewaluacji RPO WiM 2014-2020 oraz dokumenty przesłane przez inne podmioty w tym Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Jednostka Ewaluacyjna RPO WiM utrzymywała w roku 2018 stałą współpracę i wymianę informacji z Krajową Jednostką Ewaluacji oraz innymi Jednostkami Ewaluacyjnymi na poziomie krajowym i regionalnym. Pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej RPO WiM 2014-2020 brali udział w pracach: Grupy Sterującej Ewaluacją Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020, Zespołu Sterującego Ewaluacją Polityki Spójności 2014-2020 oraz posiedzeniach Krajowego i Regionalnych Obserwatoriów Terytorialnych. Uczestniczyli również w szkoleniach dotyczących zamówień publicznych oraz szkoleniach w zakresie ewaluacji (m.in.: udział w szkoleniu *Kuźnia ewaluacji* organizowanym przez Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne oraz szkoleniu dotyczącym analizy badań jakościowych). W ramach rozpowszechniania informacji na temat ewaluacji RPO WiM na stronie internetowej Programu (<http://rpo.warmia.mazury.pl/>) prowadzono aktualizację zakładki „Ewaluacja programu”. Ponadto, na bieżąco uzupełniano zbiory biblioteczne o książki o tematyce ewaluacyjnej oraz dotyczące badań społecznych, m.in. na potrzeby Jednostki Ewaluacyjnej RPO WiM oraz Grupy Sterującej Ewaluacją RPO WiM 2014-2020. Stan zatrudnienia w Jednostce Ewaluacyjnej RPO WiM 2014-2020, w 2018 roku wyniósł 6 osób.

12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Strategia komunikacji RPO WiM wyznacza kierunki i priorytety działań informacyjnych i promocyjnych w ramach Programu. W 2018r. na cele informacyjno-promocyjne wydatkowano 2 200 791,71 zł (w tym 1 870 672,95 zł środków EFS), co stanowi ok. 8,7% alokacji EFS przeznaczonej na potrzeby informacji i promocji. Narastająco, do końca 2018r. wartość wydatków wyniosła 3 386 709,63 zł EFS, tj. 15,7% przeznaczonej alokacji.

Główną grupą docelową byli potencjalni beneficjenci RPO WiM, w stosunku do których w 2018r. prowadzono następujące działania komunikacyjne:

1. Organizacja 6 konferencji poświęconych wdrażaniu RPO WiM, których łączny koszt wyniósł 87 589,60 zł, w tym:
  - 1 konferencji tematycznej w Olsztynie, w której uczestniczyło 206 osób, na której zapewniono wsparcie zwiększające dostępność wydarzenia dla osób

z niepełnosprawnościami, w tym m.in. usługę tłumacza Polskiego Języka Migowego, pętlę indukcyjną i pomoc asystenta. Z wydarzenia powstały: film, klip i zdjęcia.

- 5 konferencji prasowych podczas podpisywania umów o dofinansowanie, łącznie dla 311 osób.
- 2. Publikacja 20 ogłoszeń i artykułów prasowych o wdrażaniu Programu, tj. podpisaniu umów finansowanych z RPO WiM, odstąpieniu od przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, spotkaniach z potencjalnymi beneficjentami, naborze kandydatów na ekspertów RPO WiM oraz ogłoszonych naborach wniosków. Publikacje ukazały się w Gazecie Olsztyńskiej i Dzienniku Elbląskim. Koszt: 68 474,04 zł.
- 3. Przeprowadzenie dziewięciu szkoleń on-line (webinariów) dla adresatów Programu. W webinarium uczestniczyło 687 osób. Koszt ich organizacji wyniósł 62 991,00 zł. Nagrania ze szkoleń, umieszczone na youtube, obejrzało ponad 1 800 osób. Tematyka oraz odniesienia do stron internetowych, na których można obejrzeć webinarium, przedstawione zostały w streszczeniu Sprawozdania.
- 4. Organizacja 67 spotkań informacyjnych poświęconych naborom wniosków, w których uczestniczyło 1 454 osób. Koszt: 25 709,37 zł.
- 5. Organizacja 71 szkoleń dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu, w których uczestniczyło 1 780 osób. Tematyka szkoleń dotyczyła m.in.: przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów, rozliczania wniosków o płatność, kwalifikowalności wydatków EFS i EFRR, prawa zamówień publicznych i zasady konkurencyjności, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Koszt: 437 312,08 zł.
- 6. Organizacja kampanii medialnej o szerokim zasięgu pn. „Otwieramy szuflady, uwalniamy pomysły”. M.in. opublikowano 134 ogłoszenia i artykuły w prasie, w telewizji nastąpiło 66 emisji spotów, przeprowadzono 3 audycje radiowe oraz 1008 emisji spotów w rozgłoszeniach radiowych. Koszt 666 414,00 zł.

W 2018r. udzielano beneficjentom pomocy w zakresie informacji i promocji, odpowiadano na pytania zadawane bezpośrednio i telefonicznie. Liczba udzielonych konsultacji w ramach punktów informacyjnych na terenie województwa wyniosła w 2018 r. ok. 16 256 (w tym 9 737 konsultacji PIFE). W porównaniu z rokiem 2016 nastąpił wzrost o ok. 3 tys udzielonych konsultacji. Ponadto na stronie rpo.warmia.mazury.pl umieszczane są aktualne informacje pomagające beneficjentom we właściwym promowaniu i informowaniu o ich projektach oraz wszystkie niezbędne zestawienia logotypów.

Strona internetowa Programu jest głównym kanałem informacyjnym dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów. Adekwatną do potrzeb adresatów Programu treść serwisu internetowego potwierdza *Raport końcowy badania stron internetowych Instytucji tworzących system wdrażania Funduszy Europejskich w Polsce na lata 2014-2020*. Raport ten pozycjonuje stronę rpo.warmia.mazury.pl na 1 miejscu stron wszystkich RPO, IP i KPO w Polsce. W 2018r. stronę internetową odwiedziło 3 683 913 osób. Jest to o ok. 2 mln odwiedzin więcej niż w roku 2016.

W 2018r. podejmowano również działania skierowane do ogółu społeczeństwa:

1. Organizacja w Elblągu imprezy plenerowej promującej RPO WiM pt. „Rozkręcamy Powszechny Optymizm”, której celem było pokazanie efektów oddziaływania Funduszy Europejskich w województwie, m.in. poprzez aktywny udział beneficjentów. Beneficjenci animowali uczestników imprezy zapewniając im różne atrakcje (warsztaty, zabawy, gry plenerowe, itp.).
2. Realizacja 16 minireportaży obrazujących projekty dofinansowane z RPO WiM, których koszt wyniósł 31 360,00 zł.

3. Emisja spotu promującego RPO WiM na antenach telewizji lokalnych i regionalnej. Koszt: 70 594,88 zł.
4. Emisja 6 minireportaży promujących RPO WiM na antenach telewizji lokalnych i regionalnej. Koszt: 123 961,57 zł.
5. Rozpoczęcie realizacji kampanii outdoorowej dotyczącej RPO WiM z użyciem nośników reklamy zewnętrznej, w tym ekranów LED oraz ekranów kinowych. W 2018r. opracowano plan realizacji kampanii i projekt reklamy. Koszt: 143 012,10 zł.

Do komunikacji z grupą docelową wykorzystywano głównie media regionalne: telewizję, radio, prasę oraz Internet geotargetowany na region warmińsko-mazurski, w tym działania realizowane za pomocą facebook'a i You Tube.

Powyższe działania skierowane do ogółu społeczeństwa, stanowiły przede wszystkim kampanię pronaborową z elementami wizerunkowymi. Celem było uświadomienie społeczeństwa Warmii i Mazur o RPO WiM i dostępnych za jego pośrednictwem środkach. Działania mają zachęcić do aplikowania o środki Programu. Kampania objęła najskuteczniejsze w regionie kanały dotarcia, tj. Internet (w tym media społecznościowe) i lokalne stacje telewizyjne i rozgłośnie radiowe. Wizerunkowe działania przekładają się na wyniki badań prowadzonych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Ok. 67% mieszkańców dostrzega wpływ FE na rozwój województwa warmińsko-mazurskiego.

Poza ww. działaniami informacyjno-promocyjnymi, w 2018r. również:

1. Dokonywano zakupu materiałów informacyjno-promocyjnych (roll-up'ów, ścianek promocyjnych, notesów) na potrzeby spotkań informacyjnych i szkoleń. Koszt: 56 998,20 zł.
2. Zorganizowano 1 spotkanie poświęcone bieżącym sprawom związanym z promocją RPO WiM oraz 2 szkolenia („Współpraca z „trudnym” klientem” oraz „Budowanie zespołu, efektywna komunikacja i współpraca w organizacji”) w ramach Regionalnej Grupy ds. komunikacji. Koszt: 28 313,50 zł.

Wszystkie działania skierowane do potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu uwzględniały potrzeby osób z niepełnosprawnościami, zarówno w zakresie dostępności komunikacyjnej, jak i innych ułatwień (m.in. dostosowania sal szkoleniowych i konferencyjnych, materiałów informacyjnych, materiałów wideo). Strona internetowa Programu oraz interaktywny Przewodnik po RPO spełniają normy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami WCAG 2.0.

Jakość realizowanych działań badana była przy okazji organizacji szkoleń dla beneficjentów / potencjalnych beneficjentów Programu. Celem badania była ocena przydatności form szkoleniowych przez poszczególnych ich uczestników. Wzięło w nim udział 1 552 osób, którzy ocenili przydatność form szkoleniowych na 4,6 w skali od 1 do 5 (tj. o 0,1 więcej niż w roku 2016).

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Nie dotyczy sprawozdania rocznego za rok 2018.

14. INFORMACJE DODATKOWE (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g), h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

14.1 Zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego

Zintegrowane podejście terytorialne w RPO WiM oparte jest przede wszystkim na koncentracji wsparcia na OSI oraz zastosowaniu instrumentów terytorialnych (np. ZIT).

Terytorialną koncentrację realizacji Programu na danym OSI (wyróżnionym w *Strategii rozwoju województwa*), założono w 11 priorytetach inwestycyjnych, których działania przyczyniają się do eliminowania problemów zidentyfikowanych na tym obszarze, o łącznej alokacji wynoszącej 599 mln €, tj. ok. 35% alokacji RPO WiM. M.in. zastosowanie preferencji przy wyborze projektów spowodowało, że ok. 76% wartości wszystkich projektów realizowanych w tych priorytetach inwestycyjnych dotyczy projektów realizowanych na właściwych im OSI. W ramach RPO WiM, najwięcej zakontraktowanych środków dotyczy projektów realizowanych na OSI *Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji* (ok. 83% wszystkich zakontraktowanych środków), *Nowoczesna wieś* (ok. 73%) oraz *Tygrys Warmińsko-Mazurski* (ok. 65%).

Narzędziem służącym realizacji strategii terytorialnych jest instrument ZIT (na terenie Olsztyna i jego obszaru funkcjonalnego) oraz ZIT'' (na terenie Elbląga i Ełku oraz ich obszarów funkcjonalnych). Przedsięwzięcia realizowane w tych formułach są wdrażane za pomocą dedykowanych działań/poddziałań w różnych osiach RPO WiM. Przeznaczono na nie ok. 6,5% alokacji Programu (113 mln €), w tym ok. 3,4% dla ZIT Olsztyn oraz łącznie 3,1% na ZIT''. Do końca 2018r. łączna kwota dofinansowania UE podpisanych umów w ramach ZIT wyniosła ponad 42 mln €, tj. ok. 72% alokacji przeznaczonej na ten instrument. W ramach ZIT'' wartość dofinansowania UE podpisanych umów wyniosła ponad 42 mln €, tj. ok. 77% alokacji przeznaczonej na ZIT''. Odsetek zakontraktowanej alokacji w instrumentach ZIT oraz ZIT'' jest znacznie większy niż ogółem dla całego RPO WiM, co potwierdza skuteczność tego instrumentu wsparcia.

Wymiar miejski RPO WiM rozwijany jest przy pomocy instrumentu ZIT oraz istotnie wzmocniony dzięki wskazaniu miast jako OSI. Obejmują one Olsztyn oraz jego obszar funkcjonalny (OSI *Aglomeracja Olsztyna*), miast subregionalnych: Elbląga i Ełku (OSI *Ośrodki subregionalne*) oraz gminy miejskie i miasta w gminach wiejsko-miejskich w zakresie rewitalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (OSI *Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji*). Łączna wartość projektów, realizowanych na ww. OSI, stanowi ok. 88% wartości wszystkich projektów.

Preferencje we wsparciu, w postaci pozakonkursowego trybu wyboru, otrzymują również zintegrowane pakiety projektów przygotowane przez powstałe w regionie formy współpracy: sieć „Mazurskie Perły” oraz sieć miast CITTASLOW. Łącznie w ramach tych przedsięwzięć planowana jest realizacja 60 projektów na łączną kwotę dofinansowania 89 mln €, co stanowi ok. 5% alokacji RPO WiM. Dla ok. 85% projektów podpisane zostały umowy o dofinansowanie.

Wsparcie obszarów wiejskich w RPO WiM ukierunkowane jest na rozwój nowoczesnej wsi (OSI *Nowoczesna wieś*, na którą do końca 2018r. przeznaczono ok. 73% zakontraktowanych środków) oraz na obszary wiejskie odczuwające skutki zmian ekonomiczno-społecznych w zakresie infrastrukturalnym i społecznym (OSI *Obszary o słabym dostępie do usług publicznych*, *Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej* i *Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej*). Łączna wartość dofinansowania UE projektów realizowanych na obszarach wiejskich wynosi 186 mln €. Stanowi to ok. 18,2% wartości wszystkich podpisanych umów oraz ok. 10,8% alokacji Programu.

14.2 Zwiększenie zdolności zarządzania

W celu wypracowania systemu instytucjonalnego realizacji RPO WiM powołany został *Zespół ds. opracowania modelu zarządzania środkami europejskimi w latach 2014-2020*, skupiający osoby odpowiedzialne za wdrażanie perspektywy 2007-2013. Ponadto ekspert zewnętrzny zweryfikował wypracowane propozycje, przeprowadził analizę ryzyk jak również dokonał analizy alternatywnych modeli instytucjonalnych. W konsekwencji struktura instytucjonalna systemu zarządzania i wdrażania RPO WiM została w dużej mierze zaplanowana w oparciu o doświadczenia z perspektywy finansowej 2007-2013. Stąd wykorzystywany jest potencjał kadrowy, wiedza i doświadczenia (tzw. „pamięć instytucjonalna”) oraz zasoby techniczne (wszelkiego rodzaju sprzęt i wyposażenie) zebrane w poprzedniej perspektywie.

Mając na uwadze skuteczność i efektywność wdrażania RPO WiM, zaplanowano szereg działań wspierających zdolność administracyjną instytucji realizujących Program. Wypracowanie procedur oraz ich szczegółowe opisanie w Instrukcjach Wykonawczych poszczególnych instytucji realizujących RPO WiM usprawnia realizację poszczególnych zadań. W ramach Pomocy technicznej zapewnione zostało utrzymanie na odpowiednim poziomie zasobów ludzkich oraz warunków do realizacji zadań. Niezwykle ważna jest możliwość stałego podnoszenia kwalifikacji pracowników, w szczególności w przypadku najbardziej skomplikowanych procesów wdrożeniowych, obarczonych ryzykiem nieprawidłowości. Finansowane jest również przygotowanie analiz, ekspertyz, badań w celu opracowania optymalnego systemu wdrażania i zarządzania RPO WiM.

Dla celów wdrażania Programu opracowany został Lokalny System Informatyczny MAKŚ2, służący potencjalnym beneficjentom w sprawnym aplikowaniu o środki w ramach RPO WiM. Beneficjentom i potencjalnym beneficjentom zapewnione zostały spójne działania informacyjno-promocyjne, szerzej opisane w rozdziale 12.2 Sprawozdania. W tym celu funkcjonują Główny oraz Lokalne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich w Olsztynie, Elblągu oraz Ełku.

Instytucja Zarządzająca RPO WiM już w roku 2017 podjęła szereg działań w celu usprawnienia działania programu. Wynikały one m.in. z doświadczeń z dotychczasowej realizacji Programu, wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych oraz nowelizacji ustawy wdrożeniowej. IZ skorzystała również z doradztwa eksperta zewnętrznego pracującego na zlecenie Komisji Europejskiej. Jego zadaniem była identyfikacja działań, które przyczyniłyby się do przyspieszenia postępu wdrażania Programu. Efektem współpracy Instytucji Zarządzającej z ekspertem jest „Plan działań na rzecz przyspieszenia realizacji RPO WiM 2014-2020”. Służy on realizacji pięciu głównych celów, tj.:

- 1) wzmocnieniu zarządzania regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami,
- 2) budowaniu potencjału instytucjonalnego,
- 3) weryfikacji dokumentacji konkursowej oraz kryteriów wyboru projektów,
- 4) poprawie procesu wdrażania instrumentów wsparcia oraz
- 5) intensyfikacji działań promocyjno-informacyjnych i wprowadzeniu nowych form komunikacji.

Z uwagi na fakt, że działania ujęte w Planie były w miarę możliwości wykonywane niezwłocznie po ich identyfikacji, na koniec 2018 r. większość z nich została już wdrożona, a realizacja części działań ma charakter ciągły. Jednym z efektów jest wprowadzenie „Planu działań dotyczących zasobów ludzkich zaangażowanych w realizację RPO WiM 2014-2020”. Jego wdrożenie ma zapewnić stabilność zatrudnienia, poprawić kompetencje personelu oraz w rezultacie poprawić realizację RPO WiM.

14.3 Przedsięwzięcia międzyregionalne i transnarodowe

RPO WiM 2014-2020 nie jest ukierunkowane na realizację przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych z udziałem partnerów z innych państw członkowskich. Wobec czego, do końca 2018r. nie realizowano żadnego projektu międzyregionalnego lub transnarodowego.

14.4 Strategie makroregionalne i strategie morskie

Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)

Cele Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego, jej obszary priorytetowe oraz działania horyzontalne zostały wzięte pod uwagę na etapie definiowania celów szczegółowych i zakresu wsparcia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. W wyniku zgodności kierunków interwencji z obszarami priorytetowymi Strategii, wszystkie osie priorytetowe Programu wpływają pośrednio na realizację Strategii.

Dofinansowywanie projektów wpisujących się w cele Strategii wskazuje, że RPO WiM 2014-2020 wnosi bezpośredni wkład w jej realizację. Szczególnie istotna z punktu widzenia SUE RMB jest interwencja w ramach osi priorytetowej *Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur*, która dzięki koncentracji na inteligentnych specjalizacjach: ekonomia wody, drewno i meblarstwo oraz żywność wysokiej jakości wesprze rozwój sektorów gospodarki o istotnym potencjale wzrostu w Regionie Morza Bałtyckiego. Do końca 2018 r. w ramach osi priorytetowej zakontraktowano 138 785 736 euro środków UE bezpośrednio realizujących cele Strategii. Stanowi to blisko 1/5 łącznego wkładu RPO WiM 2014-2020 w cele SUE RMB.

Cele, obszary polityki i działania horyzontalne istotne dla programu:

	Cele
☒	1 – Ocalenie morza
☒	2 – Rozwój połączeń w regionie
☒	3 – Zwiększenie dobrobytu
	Obszary Tematyczne
☒	4.1 - Biogospodarka
☒	4.2 - Kultura
☒	4.3 - Edukacja
☒	4.4 - Energia
☒	4.5 – Substancje niebezpieczne
☒	4.6 - Zdrowie
☒	4.7 - Innowacje
☒	4.8 – Substancje biogenne
☒	4.9 – Bezpieczeństwo morskie i ochrona na morzu

☒	4.10 – Bezpieczeństwo
☐	4.11 – Czysta żegluga
☒	4.12 - Turystyka
☒	4.13 - Transport
	Działania Horyzontalne
☒	5.1 – Zdolności
☒	5.2 - Klimat
☐	5.3 - Sąsiedzi
☐	5.4 – Planowanie przestrzenne

Działania lub mechanizmy zastosowane do lepszego połączenia Programu ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego:

A. Czy makro-regionalni koordynatorzy (głównie koordynatorzy krajowi, polityczni, obszaru, działań horyzontalnych lub członkowie komitetu sterującego/grup roboczych) uczestniczą w posiedzeniach Komitetu Monitorującego Program?

☐ Tak ☒ Nie

B. Czy w kryteriach wyboru przyznano dodatkowe punkty za szczególne środki wspierające Strategię Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego?

☐ Tak ☒ Nie

C. Czy w ramach Programu zainwestowano środki unijne w Strategię Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego?

☒ Tak ☐ Nie

Przybliżona lub dokładna kwota w euro zainwestowana w Strategię Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego:

- EFRR – 648 037 923 euro
- EFS – 3 874 770 euro

D. Wyniki uzyskane w relacjach z SUE RMB (w roku 2018).

Do końca 2018 roku blisko 64% zakontraktowanych w ramach RPO WiM środków UE (tj. 651 912 693 euro) przeznaczonych zostało na projekty bezpośrednio realizujące cele Strategii. Najwięcej z nich, ponad 74%, wpisuje się w cel „Zwiększenie dobrobytu” poprzez m.in.: poprawę konkurencyjności regionu Morza Bałtyckiego na rynku globalnym, przystosowanie do zmiany klimatu zapobieganie ryzyku oraz zarządzanie ryzykiem. Znaczna część środków, ok. 29%, realizuje cel „Rozwój połączeń w regionie”: poprzez poprawę jakości infrastruktury transportowej, energetycznej, w regionie południowego Bałtyku. W ujęciu poszczególnych obszarów tematycznych, najwięcej

środków zaangażowanych zostało w obszary: Transport (17%), Innowacje (17%), Edukacja (15%), Turystyka (13%) oraz Zdrowie (11%).

E. Czy Program odnosi się do celów szczytkowych SUE RMB (odpowiadającym szczegółowym celom i wskaźnikom) zawartych w planie działania SUE RMB?

RPO WiM w sposób bezpośredni lub pośredni przyczynia się do realizacji wszystkich celów oraz większości obszarów tematycznych Strategii. W konsekwencji przyczynia się do realizacji wskaźników Strategii w obszarze gospodarki (PKB, B+R), rynku pracy, infrastruktury transportowej oraz środowiska naturalnego.

14.5 Innowacje społeczne

RPO WiM 2014-2020 nie jest stricte ukierunkowane na realizację przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych. Wskazać jednak można przykłady, iż takie innowacje powstają dzięki udzielanemu wsparciu.

Projektem charakteryzującym się innowacją społeczną jest „Budowa i wyposażenie Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie” realizowany w ramach osi priorytetowej IX – Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. Interwencja skierowana jest na budowę i wyposażenie unikatowego i niedostępnego dotychczas dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji, dzięki któremu możliwa będzie realizacja nowoczesnych usług edukacyjnych świadczonych poza systemem szkolnictwa. Edukacja odbywać się będzie głównie poprzez nauczanie eksperymentalne.

Zakres projektu obejmuje wybudowanie obiektu o powierzchni 3140 m² oraz zakup kompleksowego i najnowocześniejszego wyposażenia edukacyjnego. W budynku powstanie część ogólnodostępna, sala eksperymentu dla dzieci, mobilna scena, wielofunkcyjna sala wykładowa oraz dział LABORATORIA „Life of Sciences” dla takich nauk jak biologia, chemia, żywność. Przygotowane zostaną wystawy tematyczne z odpowiednim doбором programu zajęć, takie jak: laboratorium światła, ekspozycja Cewki Tesli, obserwatorium, wahadło Foucaulta oraz strefa zabaw dla najmłodszych użytkowników przeznaczona do całorocznej ekspozycji edukacyjnej. W ramach promocji projektu planuje się uruchomienie interaktywnej strony internetowej, pełnych form edukacyjnych e-learningowych, stworzenie aplikacji na urządzenia mobilne, realizację wyjazdowych pokazów w szkołach, festiwalach nauki i targach edukacyjnych, promujących Centrum.

Zastosowanie nowoczesnych metod edukacyjnych oraz innowacyjnego wyposażenia zwiększy atrakcyjność oraz konkurencyjność Centrum. Realizacja projektu przyczyni się do wydłużenia okresu edukacji, uzyskania wyższych kwalifikacji zawodowych, kreowania postaw przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawy dostępu do edukacyjnych usług publicznych oraz poprawy skuteczności edukacji.

14.6 Ubóstwo

W momencie rozpoczęcia realizacji RPO WiM, województwo warmińsko-mazurskie charakteryzowało się najwyższym stopniem ubóstwa w kraju. Świadczył o tym m.in. wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej. W 2014r. wyniósł on 11,4%, wobec średniej krajowej 6,7%.

Głównym powodem korzystania ze świadczeń z systemu pomocy społecznej było bezrobocie. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2014r. wynosiła w regionie 18,7% (wobec średniej krajowej 11,4%).

Problem wysokiego bezrobocia oraz znacznej ilości osób korzystających z pomocy społecznej dotyczył większości powiatów województwa, dlatego działania RPO WiM, współfinansowane z EFS, obejmują obszar całego województwa. Do grup najbardziej dotkniętych ubóstwem należały gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł, rodziny wielodzietne, osoby niepełnosprawne oraz bezrobotne. Stąd w większości działań realizowanych w ramach CT8 grupami docelowymi są osoby pozostające bez zatrudnienia, natomiast w CT9 osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Do końca 2018r., w ramach CT 8, wspierano pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, w zdobyciu doświadczenia zawodowego oraz działania na rzecz zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Poza tym udzielano wsparcia finansowego osobom planującym rozpocząć działalność gospodarczą. Zakontraktowane środki UE na te działania wyniosły ok. 69,5 mln €, z czego 67% zostało już rozliczone przez Beneficjentów. W CT 9, wartość dofinansowania UE podpisanych umów wyniosła ok. 59 mln €. Przeznaczone zostaną na aktywizację osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, eliminację dysfunkcji osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zakładanie przedsiębiorstw społecznych oraz tworzenie w nich miejsc pracy. Do końca 2018r. ok. 32% tych środków zostało rozliczone przez Beneficjentów.

Oprócz działań miękkich, w ramach RPO WiM, realizowane są także projekty z zakresu infrastruktury społecznej umożliwiającej podejmowanie i prowadzenie działań aktywizujących i integracyjnych w społecznościach lokalnych. Do końca 2018r. podpisano 28 umów na łączną kwotę wsparcia UE ok. 7,4 mln €.

Od momentu rozpoczęcia realizacji RPO WiM nastąpił zauważalny spadek stopy bezrobocia rejestrowanego - o 8,3 pp. do końca 2018r. Liczba bezrobotnych spadła w tym okresie o 47 tys. osób. Znaczące jest również zmniejszenie odsetka osób korzystających z pomocy społecznej - o 2,6 pp. w stosunku do początku realizacji Programu. RPO WiM ma wpływ na zmniejszenie poziomu ubóstwa w regionie. W efekcie realizowanych działań aktywizacji zawodowej wsparciem objęto 27 925 osób bezrobotnych, w tym 11 943 długotrwale bezrobotnych. Znaczna ich część (48% w przypadku osób bezrobotnych oraz 47% osób długotrwale bezrobotnych) znalazła pracę w ciągu miesiąca od zakończenia udziału w projekcie. Do końca 2018r. wsparcie otrzymało 6 961 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z czego dotychczas ok. 10% pracuje, poszukuje pracy lub zdobyło kwalifikacje. Środki EFS na aktywizację zawodową i społeczną trafiają też do osób z niepełnosprawnościami. Stanowią oni 14% spośród wszystkich osób objętych wsparciem.

Pomimo znaczącej poprawy, województwo warmińsko-mazurskie nadal charakteryzuje się najwyższym stopniem ubóstwa w kraju. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, w 2017r. wyniósł 8,8% (średnia krajowa 5,2%), zaś stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2018r. osiągnęła w regionie poziom 10,4% (średnia krajowa 5,8%).

15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU (art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Informacja na temat osiągnięcia celów pośrednich wyznaczonych w odniesieniu do wskaźników finansowych przedstawiona została w Tabeli 6 *Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej*, stanowiącej załącznik nr 11 do sprawozdania.

16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)

Tematyczny zakres oraz logika interwencji RPO WiM 2014-2020 są zdeterminowane w głównej mierze zapisami *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Stanowi on również narzędzie w realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu - Strategii Europa 2020.

W wyniku zgodności kierunków interwencji RPO WiM 2014-2020 z priorytetami Strategii Europa 2020, ok. 64,7% alokacji Programu, tj. 1 118 111 863 euro, w jedenastu osiach priorytetowych (z wyłączeniem jedynie osi *Pomoc techniczna*) wpływa bezpośrednio lub pośrednio na jej realizację. Do końca 2018 roku ok. 33,1% zakontraktowanych w ramach RPO WiM środków UE (tj. 571 652 413 euro) przeznaczonych zostało na projekty realizujące cele Strategii.

Poniżej przedstawione zostały szczegółowe informacje o wkładzie RPO WiM 2014-2020 w realizację poszczególnych celów Strategii Europa 2020 w następujących obszarach:

➤ Zatrudnienie

Strategia Europa 2020 zakłada wzrost w Unii Europejskiej wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat do poziomu 75%. RPO WiM 2014-2020 przeznacza na ten cel ok. 13,6% alokacji środków UE (tj. 235 039 092 euro), z czego do końca 2018r. zakontraktowanych zostało ok. 56,3% z tej kwoty (tj. 132 237 095 euro). W sposób bezpośredni przekładają się one na rynek pracy w województwie, gdyż według stanu na koniec 2018r. w wyniku udzielonego wsparcia:

- 1 227 osób niepracujących otrzymało bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej, w wyniku czego powstało 3 311 miejsc pracy,
- 13 931 osób bezrobotnych oraz 785 osób biernych zawodowo pracowało po zakończeniu udziału w projektach w ramach EFS,
- zatrudnienie we wspieranych przedsiębiorstwach wzrosło o 711 EPC (ekwiwalentu pełnego czasu pracy),
- zatrudnienie we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) wzrosło o 247 EPC.

Dane statystyczne pokazują, że w województwie warmińsko-mazurskim znacznie poprawia się sytuacja na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat wynosił:

- 60,3% w roku 2014,
- 61,8% w roku 2015,
- 63,3% w roku 2016,
- 65,5% w roku 2017,

co pokazuje, że województwo zmierza do osiągnięcia celu określonego w Strategii Europa 2020. W tym okresie (lata 2014-2017) postęp w realizacji RPO WiM był jeszcze niewielki, dlatego ww. efekty wdrażania w większym stopniu przekładać się będą na wskaźnik zatrudnienia dopiero w kolejnych latach.

➤ **Działalność badawczo-rozwojowa**

Strategia Europa 2020 zakłada wzrost nakładów Unii Europejskiej na działalność badawczo-rozwojową (B+R) do poziomu 3% PKB. RPO WiM przeznacza na ten cel ok. 8,8% alokacji środków UE (tj. 152 268 741 euro), z czego do końca 2018r. zakontraktowanych zostało ok. 49,1% z tej kwoty (tj. 74 793 278 euro). W sposób bezpośredni przekładają się one na sferę badawczo-rozwojową w województwie, gdyż według stanu na koniec 2018r. w wyniku udzielonego wsparcia:

- nakłady na działalność B+R poniosły 2 jednostki naukowo-badawcze oraz 41 przedsiębiorstw,
- 30 przedsiębiorstw zostało wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R, zaś kolejnych 26 nawiąże współpracę z ośrodkami badawczymi,
- ze wspartej infrastruktury badawczej korzystać będzie 56 przedsiębiorstw,
- wdrożonych zostanie 106 wyników prac B+R, w wyniku czego udoskonaleniu podlegało będzie 159 oferowanych produktów,
- efekt dodatkowości w postaci nakładów prywatnych uzupełniających wsparcie unijne wyniesie ponad 327 mln zł.

Z danych statystycznych wynika, że w województwie warmińsko-mazurskim systematycznie wzrasta udział nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe w relacji do PKB. Wynosił on:

- 0,27% w roku 2014,
- 0,32% w roku 2015,
- 0,33% w roku 2016.

W tym okresie (lata 2014-2016) występował jeszcze znikomy postęp w realizacji RPO WiM, dlatego ww. efekty wdrażania Programu przekładać się będą na ponoszone w regionie nakłady na działalność B+R dopiero w kolejnych latach.

➤ **Klimat i energia**

Kolejnymi celami, jakie zakłada Strategia Europa 2020 jest:

- spadek emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej o 20%,
- wzrost do poziomu 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto Unii Europejskiej,
- wzrost efektywności zużycia energii pierwotnej o 20%.

RPO WiM 2014-2020 przeznacza na ten cel ok. 24,7% alokacji środków UE (tj. 427 167 343 euro), z czego do końca okresu sprawozdawczego zakontraktowano ok. 42,8% z tej kwoty (tj. 182 696 111 euro). W sposób bezpośredni przekładają się one na wzrost udziału energii odnawialnej, a tym samym poprawę klimatu w województwie, gdyż według stanu na koniec 2018r. w wyniku udzielonego wsparcia:

- powstanie 545 jednostek wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii,
- dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych wzrośnie o 128 MW,
- w ujęciu rocznym produkcja energii z odnawialnych źródeł energii wzrośnie o 123 029 MWh,

- szacuje się, że w każdym roku nastąpi spadek emisji gazów cieplarnianych do atmosfery o 186 195 ton równoważnika CO₂,
- w ujęciu rocznym nastąpi oszczędność energii cieplnej o 362 599 GJ oraz energii elektrycznej o 13 294 MWh,
- nastąpi zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych o 62 360 591,77 kWh.

Z danych statystycznych wynika, że w województwie warmińsko-mazurskim systematycznie wzrasta produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Jej udział w ogólnej produkcji energii elektrycznej wynosił:

- 78,7% w roku 2014,
- 83,4% w roku 2015,
- 83,7% w roku 2016,
- 87,2% w roku 2017.

Brakuje natomiast danych statystycznych na poziomie województwa obrazujących wskaźniki przyjęte w Strategii Europa 2020. Ww. efekty wdrażania RPO WiM wskazują, że Program będzie miał przełożenie na ich poprawę. W pełni pokazać to będą mogły badania zlecane na poziomie regionalnym, krajowym bądź europejskim, po zakończeniu wdrażania programów operacyjnych.

➤ Edukacja

W obszarze edukacji Strategia Europa 2020 zakłada:

- spadek odsetka młodzieży niekontynuującej nauki, do poziomu poniżej 10%,
- wzrost wskaźnika osób w wieku 30-34 lata posiadających wykształcenie wyższe do poziomu co najmniej 40%.

RPO WiM 2014-2020 przeznacza na ten cel ok. 9,2% alokacji środków UE (tj. 159 663 461 euro), z czego do końca 2018r. zakontraktowanych zostało ok. 71,9% z tej kwoty (tj. 114 774 037 euro). Przekładają się one na lepszą jakość kształcenia, poprzez stworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego, stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz współpracę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Bezpośrednio przełoży się to na wzrost poziomu kompetencji kluczowych uczniów i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, ale również pośrednio na cele określone w Strategii Europa 2020, tj. chęć dalszego kontynuowania nauki. Według stanu na koniec 2018r. wsparciem objęto:

- 26 933 osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym,
- 38 246 osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym lub policealnym.

W wyniku udzielonego wsparcia:

- w 58 szkołach doposażono pracownie przedmiotowe, a 46 szkół i placówek kształcenia zawodowego zaopatrzone w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego,
- 70 szkół i placówek systemu oświaty wykorzystuje sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych,
- środki UE zostały skierowane do 3 obiektów infrastruktury szkół wyższych oraz 10 obiektów infrastruktury przedszkolnej.

Dane statystyczne pokazują, że w województwie warmińsko-mazurskim młodzi ludzie coraz chętniej kontynuują naukę na kolejnych etapach edukacji. Wskaźnik dotyczący młodzieży niekontynuującej naukę wynosił:

- 10,7% w roku 2014,
- 10,2% w roku 2015,
- 9,9% w roku 2016,
- 9,2% w roku 2017.

Pokazuje to, że Warmia i Mazury już teraz osiągnęła cel Strategii Europa 2020 w tym obszarze. Ponadto, według danych statystycznych w województwie wzrasta poziom wykształcenia wśród osób po 30 roku życia. Odsetek osób w wieku 30-34 lata posiadających wykształcenie wyższe wynosił:

- 33,8% w 2014 roku,
- 33,6% w 2015 roku,
- 34,4% w 2016 roku,
- 34,4% w 2017 roku.

➤ **Ubóstwo i wykluczenie społeczne**

Ostatnim celem przyjętym przez Strategię Europa 2020 jest spadek o 20 mln liczby ludności Unii Europejskiej zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. RPO WiM 2014-2020 przeznacza na ten cel ok. 8,3% alokacji środków UE (tj. 143 973 226 euro), z czego do końca okresu sprawozdawczego zakontraktowano ok. 46,6% z tej kwoty (tj. 67 151 891 euro). W sposób bezpośredni przekładają się one na włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Według stanu na koniec 2018r. wsparciem objęto:

- 6 961 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- 26 613 osób z innych grup w niekorzystnej sytuacji społecznej.

W wyniku udzielonego wsparcia:

- 532 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym znalazły zatrudnienie,
- 481 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukuje pracy,
- kwalifikacje uzyskało 680 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uzyskało kwalifikacje.

Od momentu rozpoczęcia realizacji RPO WiM nastąpił zauważalny spadek poziomu ubóstwa w województwie warmińsko-mazurskim, m.in. w wyniku ww. efektów realizacji Programu. Szczegóły w tym zakresie przedstawione zostały w rozdziale 14.6 Sprawozdania.

Podsumowując, RPO WiM 2014-2020 przyczynia się do realizacji wszystkich celów określonych w Strategii Europa 2020. Dokładną ocenę wpływu Programu poznamy jednak dopiero w kolejnych latach, kiedy zakończy się realizacja wszystkich projektów. Wyniki w tym aspekcie poznamy w ramach badań ewaluacyjnych przeprowadzanych na poziomie regionalnym, krajowym bądź europejskim po roku 2020. W ramach RPO WiM kwestia ta wstępnie zbadana zostanie w ramach badania ewaluacyjnego pn. „Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego”.

17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA – RAMY WYKONANIA (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Ramy wykonania RPO WiM ustanowiono w 11 osiach priorytetowych Programu. Znajdują się w nich 42 wskaźniki: produktu, kluczowe etapy wdrażania oraz finansowe, dla których przyjęto wartości pośrednie do osiągnięcia na koniec 2018r.

Do raportowania zrealizowanych wartości wskaźników produktu, w sprawozdaniu wykorzystano operacje zrealizowane częściowo oraz w pełni (zarówno dla EFRR jak i EFS). W przypadku wskaźników finansowych, w osiach priorytetowych III – *Cyfrowy region* oraz V – *Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów* przedstawiono wszystkie wydatki poniesione przez beneficjentów do końca 2018r., które zostały certyfikowane do Komisji Europejskiej do dnia zatwierdzenia niniejszego Sprawozdania. W pozostałych osiach priorytetowych, we wskaźniku finansowym wykorzystano jedynie wnioski o płatność przekazane Komisji Europejskiej do końca 2018r.

Cele pośrednie na rok 2018 zostały zrealizowane w przypadku 41 wskaźników (98% wszystkich), w konsekwencji czego ramy wykonania osiągnęło 10 następujących osi priorytetowych RPO WiM:

- I – *Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur,*
- II – *Kadry dla gospodarki,*
- III – *Cyfrowy region,*
- IV – *Efektywność energetyczna,*
- VI – *Kultura i dziedzictwo,*
- VII – *Infrastruktura transportowa,*
- VIII – *Obszary wymagające rewitalizacji,*
- IX – *Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych,*
- X – *Regionalny rynek pracy,*
- XI – *Włączenie społeczne.*

Celu na rok 2018 nie udało się wykonać jedynie w przypadku jednego wskaźnika, tj. wskaźnika finansowego *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych* w osi priorytetowej V - *Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów*. Stąd ramy wykonania osi priorytetowej nie zostały osiągnięte, pomimo iż pozostałe osiem wskaźników osi osiągnęło wartość pośrednią.

Powodem takiej sytuacji były opóźnienia w rozpoczęciu wdrażania działań z zakresu gospodarki odpadowej oraz gospodarki wodno-ściekowej, na które przeznaczono prawie połowę alokacji osi priorytetowej. Spowodowały to czynniki niezależne od IZ RPO WiM, tj. opóźnienia na szczeblu krajowym w aktualizacji dokumentów strategicznych warunkujących realizację naborów wniosków. Mianowicie:

- Z uwagi na brak spełnienia warunku ex-ante, tj. aktualizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami i uzależnionego od niego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, Instytucja Zarządzająca nie mogła ogłaszać naborów wniosków o dofinansowanie dla zakładów zagospodarowania odpadami. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami został zaktualizowany w wymaganym terminie, tj. w grudniu 2016r., znacznie opóźniona była natomiast aktualizacja planu krajowego. Nastąpiło to dopiero pod koniec sierpnia 2017r. W konsekwencji, Instytucja Zarządzająca zmuszona była kilkakrotnie przesunąć nabór

wniosków w tym obszarze, który ostatecznie został przeprowadzony dopiero na początku 2018r.

- Brak wpisania aglomeracji w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych uniemożliwiało im aplikowanie o środki na gospodarkę wodno-ściekową w ramach RPO WiM. Dlatego, dwukrotnie ogłaszany nabór wniosków o dofinansowanie, cieszył się niewielkim zainteresowaniem. W konsekwencji, do końca 2017r. nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie. Dopiero V aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych bazowała na najnowszych uchwałach Sejmików Województw, które są efektem przeprowadzonej weryfikacji obszaru i granic aglomeracji ściekowych. W przypadku województwa warmińsko-mazurskiego uwzględnia kilkanaście aglomeracji od 2 do 10 RLM więcej niż dotychczas. Aktualizacja ta nastąpiła jednak dopiero 31 lipca 2017r. i wówczas możliwe było przeprowadzenie kolejnego naboru, który cieszył się dużo większym zainteresowaniem.

Ogłoszenie naborów dopiero w drugiej połowie 2017r. okazało się zbyt późne, aby do końca 2018r. przeprowadzić cały proces, począwszy od naboru wniosku o dofinansowanie, jego oceny przez instytucję ogłaszającą konkurs, a przede wszystkim realizację części inwestycji i poniesienie znaczących wydatków. Projekty z zakresu gospodarki odpadowej oraz wodno-ściekowej charakteryzują się średnio ok. 2 letnim okresem realizacji inwestycji, a największe wydatki przypadają na ostatnie jej etapy. Dlatego do końca 2018r. beneficjenci osi V – *Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów* ponieśli wydatki, które umożliwiły realizację wskaźnika finansowego *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych* na poziomie jedynie 41% celu postawionego na rok 2018. Udało się natomiast osiągnąć wszystkie zakładane produkty i kluczowe etapy wdrażania osi priorytetowej.

18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych nie jest wdrażana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

19. ZAŁĄCZNIKI

19.1 Załącznik nr 1 - Streszczenie podawane do publicznej wiadomości

19.2 Załącznik nr 2 - Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych

19.3 Załączniki nr 3-15 - Tabele postępu rzeczowego i finansowego

- Załącznik nr 3 - Tabela 1: Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego)
- Załącznik nr 4 - Tabela 2A: Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (z podziałem na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu)
- Załącznik nr 5 - Tabela 2C: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (w stosownych przypadkach według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

- Załącznik nr 6 - Tabela 3A: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR)
- Załącznik nr 7 - Tabela 3B: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego - przy czym każde przedsiębiorstwo liczone jest tylko raz, niezależnie od liczby projektów w ramach danego przedsiębiorstwa
- Załącznik nr 8 - Tabela 4A: Wspólne wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)
- Załącznik nr 9 - Tabela 4B: Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)
- Załącznik nr 10 - Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania
- Załącznik nr 11 - Tabela 6: Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu
- Załącznik nr 12 - Tabela 7: Podział zbiorczych danych finansowych według kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności
- Załącznik nr 13 - Tabela 8: Wykorzystanie finansowania krzyżowego
- Załącznik nr 14 - Tabela 9: Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem
- Załącznik nr 15 - Tabela 10: Wydatki poniesione poza terytorium Unii (EFS)

19.4 Załącznik nr 16 – Zestawienie zrealizowanych badań ewaluacyjnych

19.5 Załącznik nr 17 – Zestawienie badań ewaluacyjnych ujętych w Planie ewaluacji RPO WiM 2014-2020

